

ภาคผนวก ค

วิเคราะห์สมบัติดินและสถานธาตุอาหารในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

สารบัญ

หน้า

1. ประวัติความเป็นมา.....	1
2. ที่ตั้งและขอบเขตการปกครอง	2
2.1 ขนาดและที่ตั้ง	2
2.2 ประชากร	2
3. ลักษณะภูมิอากาศ.....	6
4. ลักษณะภูมิประเทศ.....	6
4.1 ระดับความสูง.....	6
4.2 ระดับความลาดชัน	7
5. ทรัพยากรน้ำ.....	11
5.1 แหล่งน้ำ	11
5.2 พื้นที่ลุ่มน้ำ	11
5.3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ.....	13
5.4 อุทกธรณีวิทยา.....	14
6. ทรัพยากรดิน.....	19
6.1 กลุ่มชุดดิน	19
6.2 การชะล้างพังทลายของดิน	19
7. ทรัพยากรป่าไม้.....	23
8. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	26
9. แหล่งท่องเที่ยว.....	29
10. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณะสุข.....	32
11.สภาพเศรษฐกิจและสังคม.....	35

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนประชากรโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอกอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	3
ตาราง 2 ระดับความสูง โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง.....	7
ตาราง 3 ระดับความลาดชัน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	8
ตาราง 4 พื้นที่ลุ่มน้ำที่ครอบคลุมโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง.....	12
ตาราง 5 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง.....	13
ตาราง 6 อุทกธรณีวิทยา โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง.....	14
ตาราง 7 อุทกธรณีวิทยา โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง.....	19
ตาราง 8 การชะล้างพังทลายของดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	20
ตาราง 9 ป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง.....	23
ตาราง 10 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง	23
ตาราง 11 การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง	26

สารบัญแผนที่

หน้า

แผนที่ 1 ขอบเขตการปกครอง โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	4
แผนที่ 2 ภูมิประเทศ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	5
แผนที่ 3 ระดับความสูง โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	9
แผนที่ 4 ระดับความลาดชัน โครงการขยายผลแม่สลอง	10
แผนที่ 5 แหล่งน้ำผิวดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	15
แผนที่ 6 พื้นที่ลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	16
แผนที่ 7 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	17
แผนที่ 8 อุตภรณ์วิทยา โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	18
แผนที่ 9 กลุ่มชุดดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	21
แผนที่ 10 การชะล้างพังทลายของดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	22
แผนที่ 11 ป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง	24
แผนที่ 12 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่ สลอง	25
แผนที่ 13 การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง	27
แผนที่ 14 พื้นที่เกษตรกรรมและที่ดินรายแปลง โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง	28
แผนที่ 15 สถานที่ตั้งที่สำคัญ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง	34

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

1. ประวัติความเป็นมา

ในอดีตบนดอยแห่งนี้เป็นที่อยู่ของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ยังชีพด้วยด้วยการทำไร่เลื่อนลอย จนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เทือกดอยแถบนี้เตียนโล่งมาจนปัจจุบัน ต่อมาดอยแม่สลองเกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในปี พ.ศ. 2504 เมื่อทหารจีนกองพลที่ 93 จากมณฑลยูนนานอพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นชุมชนของอดีตทหารจีนกองพล 93 สังกัดพรรคก๊กมินตั๋งของนายพลเจียงไคเช็ค ทำการรบอยู่ทางตอนใต้ของจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในจีน เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์นำโดยเหมาเจ๋อตง ยึดอำนาจสำเร็จ พรรคก๊กมินตั๋งจึงถอยร่นไปปักหลักที่เกาะไต้หวัน กองพล 93 กลายเป็นกองกำลังพลัดถิ่น ถูกกีดกันอย่างหนักจนถอยร่นเข้ามาในเขตพม่า แต่ถูกฝ่ายพม่าผลักดัน เกิดการปะทะกันหลายครั้งจนต้องถอยร่นมาจนถึงเทือกดอยดงชายแดนไทย

ฝ่ายพม่าได้ร้องเรียนไปยังสหประชาชาติเมื่อปี พ.ศ. 2496 และมีมติให้อพยพกองกำลังพลัดถิ่นไปยังประเทศไต้หวัน แต่ทหารสังกัดนายพลหลี่เหวินผ่าน และนายพลต้วนซีเหวินราว 3 หมื่นคน ทำเรื่องขอลี้ภัยในประเทศไทย เนื่องจากไม่แน่ใจในอนาคต เพราะไต้หวันเป็นเพียงเกาะเล็ก ๆ รัฐบาลไทยอนุญาตโดยจัดสรรให้ทหารของนายพลหลี่เหวินผ่านไปอยู่ที่ถ้ำออบ อำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ ส่วนทหารสังกัดนายพลต้วนซีเหวิน 15,000 คน อยู่บนดอยแม่สลอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เพื่อใช้เป็นกันชนกับชนกลุ่มน้อย ทำให้ดอยแม่สลองนอกยุคแรกเป็นดินแดนลับต้องห้าม มีปัญหาเสพติดและกองกำลังติดอาวุธมาตลอด ทางกรมไทยได้พยายามแก้ปัญหา โอนกองกำลังเหล่านี้มาอยู่ในความดูแลของกองบัญชาการทหารสูงสุด

กระทั่งปี พ.ศ. 2515 กรม มีมติรับทหารจีนคณะชาติให้อาศัยในแผ่นดินไทยอย่างเป็นทางการ ยุติการค้าฝิ่น ปลดอาวุธ และหันมาทำอาชีพเกษตรกรรม โดย พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้ริเริ่มโครงการปลูกชา และปลูกสนสามใบเพื่อทดแทนป่า ชุมชนบนดอยแม่สลองได้ชื่อใหม่เป็นบ้านสันติคีรี มีการออกบัตรประชาชนให้เมื่อปี พ.ศ. 2521 ดอยแม่สลองคืนสู่ความสงบและเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญนับแต่นั้นมา (ที่มา : <http://www.tourismchiangrai.com>)

แต่เดิมตำบลแม่สลองนอก ขึ้นกับตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จนกระทั่ง จ.เชียงราย ประกาศจัดตั้งกิ่งอำเภอแม่ฟ้าหลวงเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 13 มีนาคม 2535 โดยแยกพื้นที่ออกมาจากอำเภอแม่จัน และกำหนดหมู่บ้านที่ตั้งอยู่แถบเทือกเขาดอยแม่สลอง ดันน้ำแม่สลอง เป็นพื้นที่ของตำบลแม่สลองนอก

2. ที่ตั้งและขอบเขตการปกครอง

2.1 ขนาดและที่ตั้ง

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง 65 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงราย 75 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลแม่แม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันตก	สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพเมียนมาร์

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแม่สลองนอกทั้งหมดโดยมีพื้นที่ 103.88 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็น 64,927.56 ไร่ มีหมู่บ้านเป้าหมาย 18 กลุ่มบ้าน 13 หมู่บ้าน ได้แก่

1. บ้านสันติคีรี	2. บ้านบ้านอาเหละ	3. บ้านเลาสิบ (ป่าไม้อุทิศ)
4. บ้านธาตุ	5. บ้านสุขใจ	6. บ้านกลาง
7. บ้านอาแบ	8. บ้านป่าคาสามัคคี	9. บ้านพนาสวรรค์
10. บ้านแม่จันหลวง	11. บ้านเจียงจาโฮ	12. บ้านใหม่สันติ
13. บ้านดงจาโฮ		

นอกจากนี้มีหมู่บ้านเป้าหมายที่อยู่นอกขอบเขตตำบลแม่สลองนอก 3 กลุ่มบ้าน คือ บ้านเฮโก และบ้านหล่อโฮ หมู่ที่ 9 ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายและ บ้านอาหม หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

2.2 ประชากร

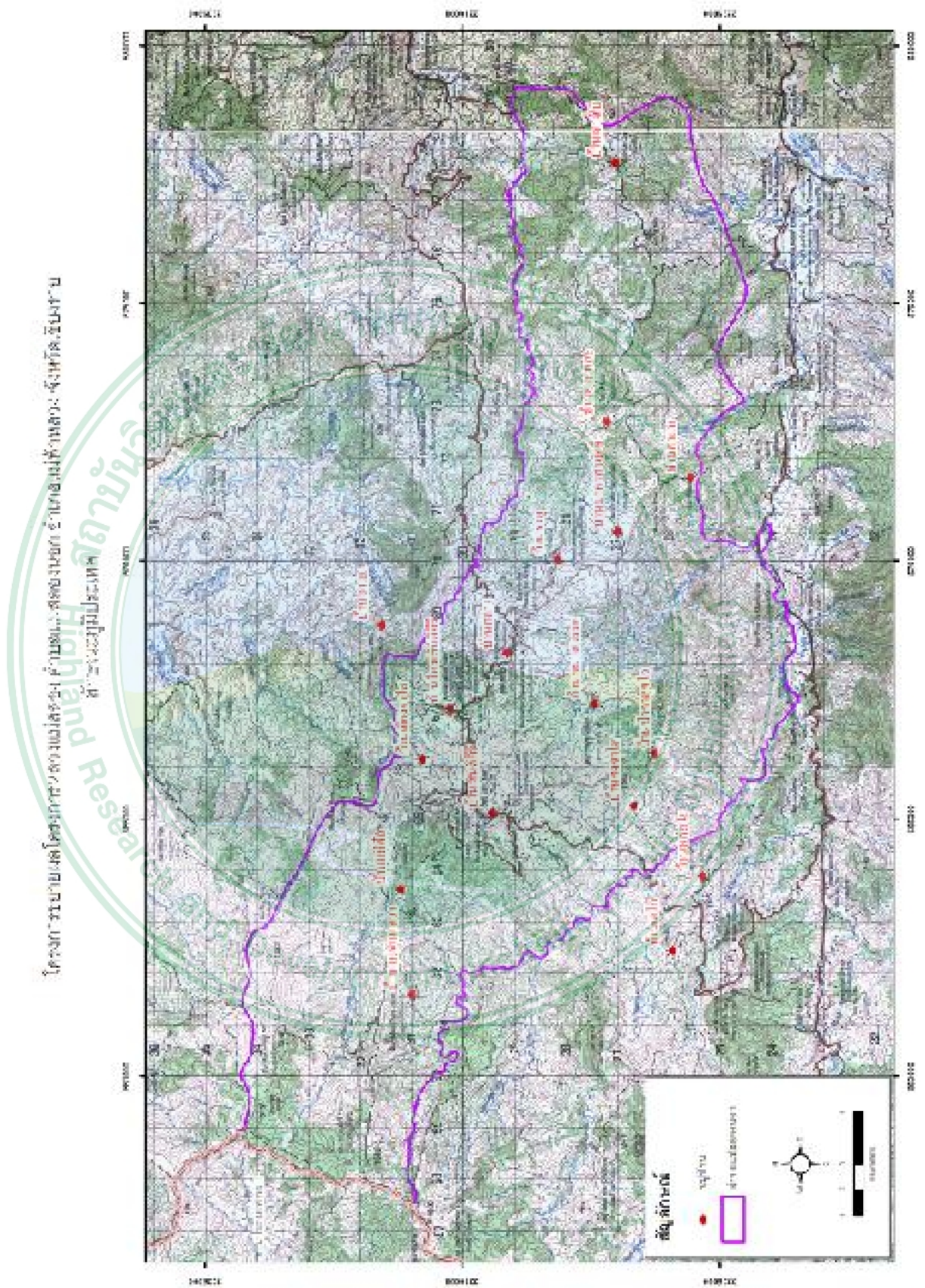
จากข้อมูลประชากรในพื้นที่ตำบลแม่สลอง เมื่อเดือนกรกฎาคม 2552 มีจำนวนครัวเรือน 1,854 ครัวเรือน ประชากร 15,637 คน เป็นชาย 7,731 คน หญิง 7,906 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 136 คนต่อตารางกิโลเมตร มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ประชากรประกอบด้วย 7 ชนเผ่า ได้แก่ ไทยพื้นราบ จีนยูนาน ไทยใหญ่ อาข่า เย้า ลีซอ ลัวะ และลาหู่ ซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมประเพณี และพิธีกรรม

ตาราง 1 จำนวนประชากรโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

หมู่บ้าน	หมู่ที่	ลักษณะทางชาติพันธุ์	ครัวเรือน	จำนวนประชากร			กลุ่มบ้าน
				ชาย	หญิง	รวม	
บ้านสันติคีรี	1	ชาวไทย และชาวไทยภูเขาเผ่าจีน อาข่า ลัวะ และไทยใหญ่	543	3,563	3,673	7,236	
บ้านอาหละ	2	อาข่า	37	84	128	212	
บ้านเลาสิบ	3	เมี่ยน	53	84	92	176	บ้านเลาสิบ บ้านป่าไม้อุทิศ
บ้านธาตุ	4	จีน อาข่า มูเซอ และลีซู	140	614	624	1,238	
บ้านป่าคาสุขใจ	5	อาข่า ลาหู่ ลีซู และมูเซอ	125	456	423	879	บ้านป่าคาสุขใจ บ้านสี่จะบู
บ้านกลาง	6	จีนอาข่า	136	377	396	773	บ้านกลาง บ้านเฮกะ
บ้านอาแบ	7	อาข่า	104	335	312	647	
บ้านป่าคาสามัคคี	8	จีนอาข่า	66	247	233	480	บ้านป่าคาสามัคคี 1 บ้านป่าคาสามัคคี 2
บ้านพนาสวรรค์	9	จีน อาข่า มูเซอ	104	403	317	720	
บ้านแม่จันทหลวง	10	อาข่า	160	385	437	822	บ้านแม่จันทหลวง บ้านแม่เต๋อ
บ้านเจียงจาไฮ	11	ไทยพื้นราบ จีน อาข่า	135	385	473	858	
บ้านใหม่สันติ	12	จีน อาข่า ไทยใหญ่	171	488	500	988	
บ้านดงจาไฮ	13	ไทยใหญ่ ลัวะ	80	310	298	608	
รวม			1,854	7,731	7,906	15,637	18 กลุ่มบ้าน
บ้านเฮโก	9	ลีซู	46	122	135	259	
บ้านหล่อโย	9	อาข่า	43	86	129	215	
บ้านอาหม	3	อาข่า	65	295	305	600	

แผนที่ 2 ภูมิประเทศ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่ฮ่องสอน

3. ลักษณะภูมิอากาศ

- อุณหภูมิสูงสุด 37.7 องศาเซลเซียสในช่วงสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนเมษายน มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 30.8 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 9.1 องศาเซลเซียสในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนมกราคม มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 19 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดร้อยละ 96 ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดร้อยละ 15 และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดทั้งปีร้อยละ 51.5

- ปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 363.8 มิลลิเมตร ในช่วงเดือนกันยายน รวมปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปี 1,556 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 135 วัน

(ที่มา : กลุ่มงานอากาศการเกษตร สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย)

4. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศมีลักษณะเป็นภูเขา ซึ่งเป็นแนวเทือกเขาแดนลาว ตำบลแม่สลองนอก มีพื้นที่ตั้งอยู่บนยอดเขาสูง ได้แก่ คอยหก คอยสามเส้าใหญ่ คอยสามเส้าน้อย คอยแม่สลองน้อย คอยอองรอง คอยแตก อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ คอยคูปานิ ทางทิศใต้ คอยสวนคว คอยป่ายาง ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ คอยปงไลป่า คอยแม่สลับบนทางตะวันออกเฉียงเหนือ คอยสามเส้า และคอยแม่สลอง ทางตอนกลางของพื้นที่ มีเทือกเขาสลับกับแนวร่องน้ำ

4.1 ระดับความสูง

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีระดับความสูงตั้งแต่ 440-1,680 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีความสูงเฉลี่ย 1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่เทือกเขาสูงทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือลาดลงมาทางตอนกลางของพื้นที่ และมีลักษณะเป็นภูเขาเป็นแนวทางตอนกลางของพื้นที่ต่อเนื่องไปทางตะวันออก

ตาราง 2 ระดับความสูง โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

ระดับความสูง (เมตร)	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
400-500	1.25	780.68	1.20
500-600	5.46	3,410.48	5.25
600-700	12.01	7,507.40	11.56
700-800	14.04	8,772.86	13.51
800-900	17.21	10,753.87	16.56
900-1000	16.98	10,613.76	16.35
1000-1100	12.24	7,648.20	11.78
1100-1200	8.09	5,055.11	7.79
1200-1300	5.10	3,188.48	4.91
1300-1400	4.52	2,826.88	4.35
1400-1500	3.63	2,268.07	3.49
1500-1600	2.37	1,481.30	2.28
1600-1700	0.99	620.48	0.96
รวม	103.88	64,927.56	100.00

4.2 ระดับความลาดชัน

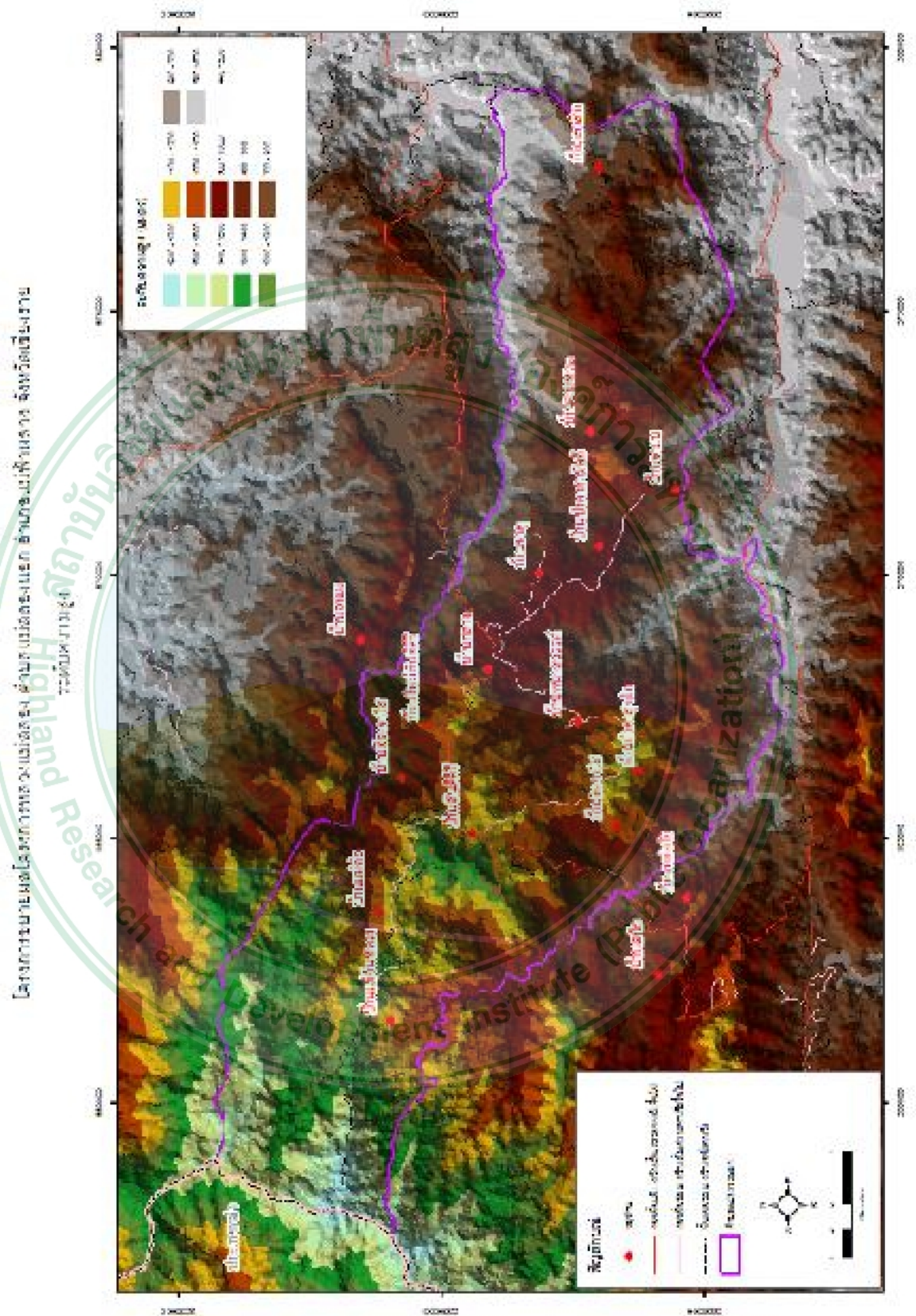
แผนที่ความลาดชันได้จากการนำเส้นชั้นความสูงที่มีช่วงต่างเส้นชั้น (Interval) 20 เมตร จากแผนที่ภูมิประเทศ 1: 50,000 มาสร้างเป็น TIN (Triangulated Irregular Network) เพื่อให้ได้สภาพภูมิประเทศตามพื้นที่จริงและสร้างเป็นแผนที่ความลาดชัน ซึ่งช่วงชั้นของความลาดชันได้กำหนดตามกรมพัฒนาที่ดินเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดิน และแผนที่ดิน ที่จัดทำขึ้นโดยกรมพัฒนาที่ดิน

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก ส่วนใหญ่มีระดับความลาดชันสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 29.54 รองลงมาคือระดับความลาดชันสูงชัน คิดเป็นร้อยละ 28.93 และมีระดับความลาดชันราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ คิดเป็นร้อยละ 17.16 ตามลำดับ ดังตาราง

ตาราง 3 ระดับความลาดชัน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

ระดับความลาดชัน	คำอธิบาย	พื้นที่		ร้อยละ
		ตารางกิโลเมตร	ไร่	
ร้อยละ 0-2	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ	17.82	11,138.88	17.16
ร้อยละ 5 - 12	ลาดชันเล็กน้อย	0.03	20.94	0.03
ร้อยละ 12 - 20	ลาดชันสูง	1.45	905.45	1.39
ร้อยละ 20 - 35	สูงชันปานกลาง	16.93	10,583.71	16.30
ร้อยละ 35 - 50	สูงชัน	30.06	18,785.23	28.93
ร้อยละ 50 - 75	สูงชันมาก	30.68	19,176.65	29.54
มากกว่าร้อยละ 75	สูงชันมากที่สุด	6.91	4,316.69	6.65
รวม		103.88	64,927.56	100.00

5. ทรัพยากรน้ำ

5.1 แหล่งน้ำ

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติจำนวน 2 สายคือ

- น้ำแม่สลอง มีต้นกำเนิดมาจาก คอยหก คอยสามเส้าใหญ่ คอยแม่สลองน้อย คอยอองรอง คอยเต่า อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีทิศการไหลไปทางทิศตะวันออก
- น้ำแม่จัน มีต้นกำเนิดมาจากคอยสามเส้าน้อย คอยสามเส้าใหญ่ ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีทิศการไหลไปทางทิศตะวันออก มีลำน้ำสาขาที่สำคัญคือลำน้ำแม่จันน้อย ห้วยสันกำแพง ห้วยทาก ห้วยมะหินฝน

มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ อ่างเก็บน้ำ 3 อ่าง คือ อ่างเก็บน้ำบ้านสันติคีรี อ่างเก็บน้ำบ้านเลาสิบ และอ่างเก็บน้ำบ้านแม่จันหลวง มีฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 8 ฝาย บ่อน้ำตื้น 5 แห่ง บ่อโยก 1 แห่ง สระน้ำ 1 แห่ง

5.2 พื้นที่ลุ่มน้ำ

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อยู่ในเขตลุ่มน้ำหลักลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำสาขาลุ่มน้ำแม่จัน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยอยู่ในเขตลุ่มน้ำแม่จัน (สายหลัก) ลุ่มน้ำแม่สลอง และลุ่มน้ำแม่คำ ซึ่งมีหมู่บ้านตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าว

ตาราง 4 พื้นที่ลุ่มน้ำที่ครอบคลุมโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

ลุ่มน้ำหลัก	ลุ่มน้ำสาขา	ลุ่มน้ำย่อย 1	ลุ่มน้ำย่อย 2	ตารางกิโลเมตร	ไร่	หมู่บ้าน
ลุ่มน้ำโขง	ลุ่มน้ำแม่จัน	ลุ่มน้ำแม่จัน	น้ำแม่จัน 2	5.71	3,570.36	บ้านป่าคาสุขใจ ม.5*
			น้ำแม่จัน 3	12.21	7,632.33	บ้านอาแบ ม.9* บ้านเลาสิบ ม.3*
			น้ำแม่จันน้อย	19.52	12,197.46	บ้านพนาสวรรค์ ม.9 บ้านอาแบ ม.9* บ้านกลาง ม.6*
			น้ำแม่อิง 72	20.60	12,876.47	บ้านแม่จันหลวง ม.10 บ้านดงจาไซ ม.13 บ้านป่าคาสุขใจ ม.5* บ้านเฮโก ม.9 บ้านหล่อโฮ ม.9
		รวม		58.04	36,276.62	
		ลุ่มน้ำแม่สลอง	น้ำแม่สลอง 2	26.77	16,732.96	บ้านแม่เตอ ม.10 บ้านเจียงจาไซ ม. 11 บ้านใหม่สันติคีรี ม. 12 บ้านกลาง ม.6* บ้านธาตุ ม.4 บ้านแหม ม.3
			น้ำแม่สลอง 3	3.70	2,313.99	บ้านป่าคาสามัคคี ม.8
			น้ำแม่สลอง 4	9.08	5,677.15	บ้านอาหละ ม.4
			น้ำแม่สลอง 5	4.41	2,758.68	บ้านเลาสิบ ม.3*
			น้ำแม่สลอง 6	0.86	539.33	–
		รวม		44.84	28,022.12	
		ลุ่มน้ำแม่คำ	ห้วยหก7	1.01	628.81	–
		รวม		1.01	628.81	
รวมพื้นที่ลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง				103.88	64,927.56	

* หมู่บ้านตั้งอยู่บนสันเขา มีพื้นที่คาบเกี่ยวสองลุ่มน้ำ

5.3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก ส่วนใหญ่อยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1B คิดเป็นร้อยละ 46.94 รองลงมาอยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A คิดเป็นร้อยละ 24.87 และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 2 ร้อยละ 16.74 ดังตาราง

ตาราง 5 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A	25.84	16,147.77	24.87
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1B	48.76	30,474.26	46.94
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 2	17.39	10,870.99	16.74
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 3	11.04	6,901.44	10.63
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 4	0.85	533.10	0.82
รวม	103.88	64,927.56	100.00

มาตรการที่ใช้แบ่งชั้นคุณภาพลุ่มน้ำกำหนดโดย สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1A หมายถึง พื้นที่ยังคงสภาพป่าสมบูรณ์ที่ปรากฏอยู่ในปี พ.ศ. 2525 ซึ่งจำเป็นต้องสงวนไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และเป็นทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ และห้ามมิให้มีการของมนุษย์ในพื้นที่ดังกล่าว

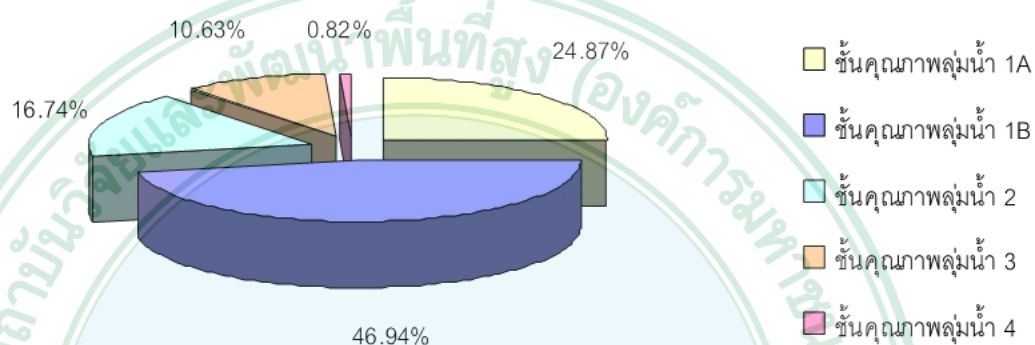
พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1B หมายถึง พื้นที่ยังคงสภาพป่าสมบูรณ์ที่ปรากฏอยู่ในปี พ.ศ. 2525 ซึ่งจำเป็นต้องสงวนไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และเป็นทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ แต่อนุญาตให้มีการของมนุษย์ในพื้นที่ดังกล่าว

พื้นที่ชั้นคุณภาพที่ 2 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำซึ่งมีลักษณะทั่วไปมีคุณภาพเหมาะสมต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองลงมาและสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมที่สำคัญได้ เช่น การทำเหมืองแร่ เป็นต้น

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำ ซึ่งมีลักษณะทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งกิจกรรมการทำป่าไม้ และปลูกพืชกสิกรรมประเภทไม้ยืนต้น

พื้นที่ชั้นคุณภาพที่ 4 หมายถึงพื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่สภาพป่าได้ถูกบุกรุกแผ้วถางเป็นที่ใช้ประโยชน์ เพื่อกิจการพืชไร่เป็นส่วนมาก โดยทั่วไปเป็นเนินเขาหรือชันบนใดหรือช่วงต่อระหว่างที่ราบลุ่มกับเชิงเขา หรือพื้นที่สองฝั่งลำน้ำที่ยังอยู่บนที่ดอน ซึ่งป่าที่ปกคลุมหรือที่เคยปกคลุมอยู่เป็นป่าผสมผลัดใบ ป่าเต็งรัง และ/หรือป่าละเมาะ มีความลาดชันของพื้นที่โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 6-25 เปอร์เซ็นต์ มีลักษณะทางธรณีที่ประกอบด้วยหินหรือตะกอน ซึ่งกำเนิดดินที่ยากต่อการถูกชะล้างพังทลาย ดินลึกถึงค่อนข้างลึก ความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างสูง และมีสมรรถนะการพังทลายต่ำ

แผนภูมิ 1 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

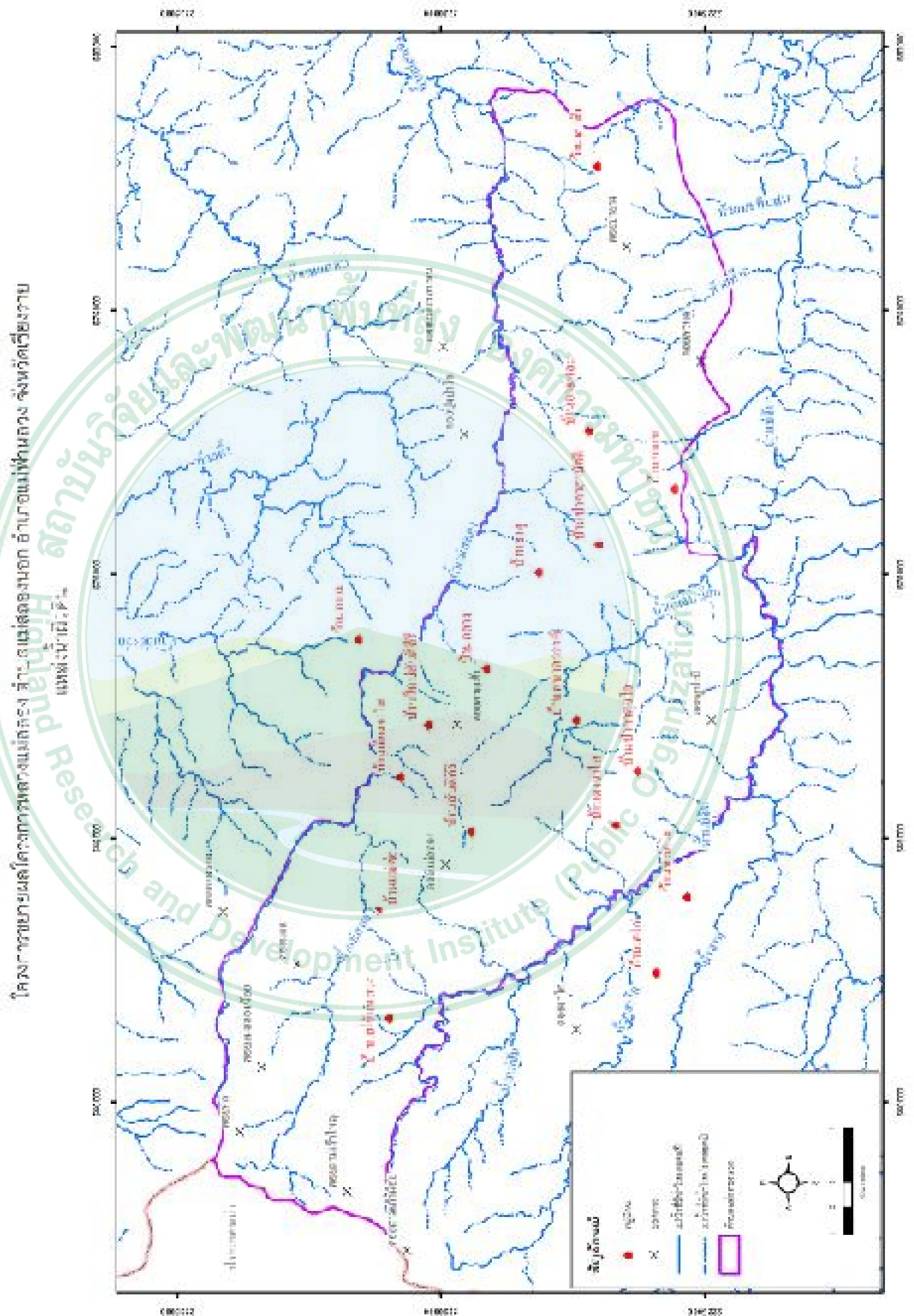
5.4 อุตกธรณีวิทยา

ลักษณะทางอุตกธรณีวิทยาของโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีลักษณะทางอุตกธรณีวิทยาเป็นหินแปรในยุคจากยุคแคมเบรียนยุคดีโวเนียน และแกรนิต

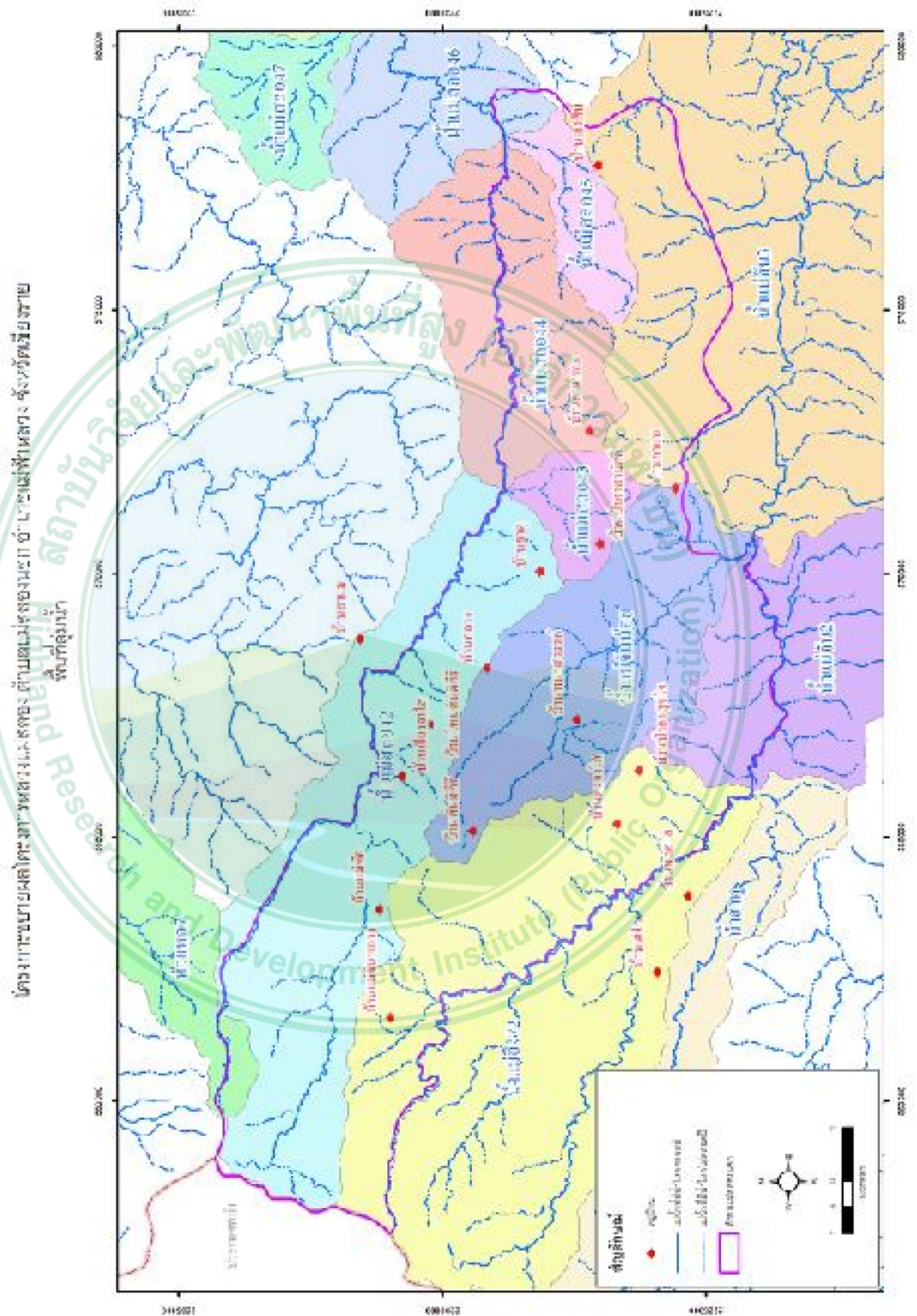
ตาราง 6 อุตกธรณีวิทยา โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

อุตกธรณีวิทยา	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
หินแปรในยุคจากยุคแคมเบรียนยุคดีโวเนียน	37.74	23,585.94	36.33
แกรนิต ความลึกของชั้นหิน 10 - 30 เมตร	39.03	24,393.32	37.57
ไม่มีข้อมูล	27.12	16,948.30	26.10
รวม	103.88	64,927.56	100.00

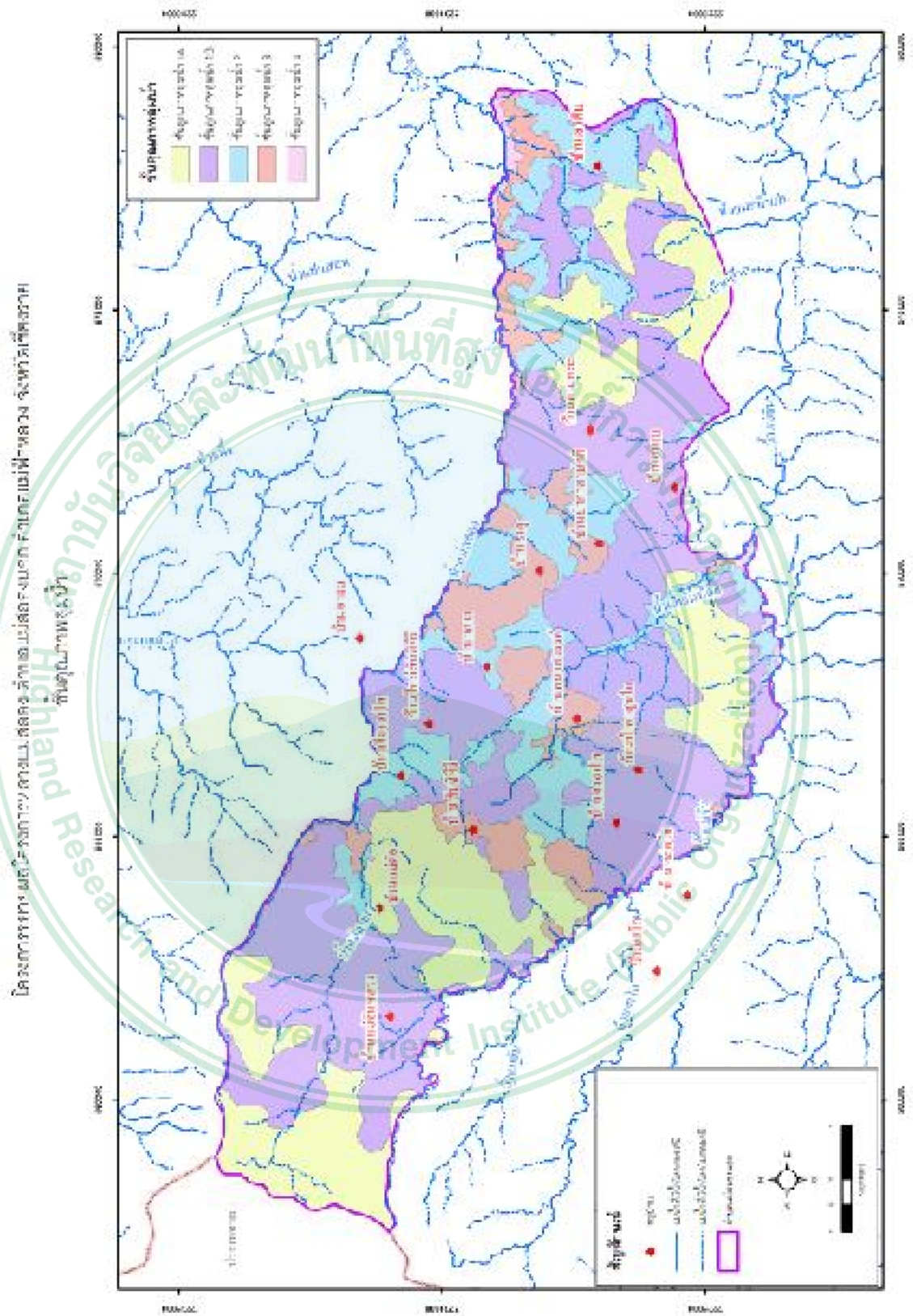
แผนที่ 5 แหล่งน้ำผิวดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

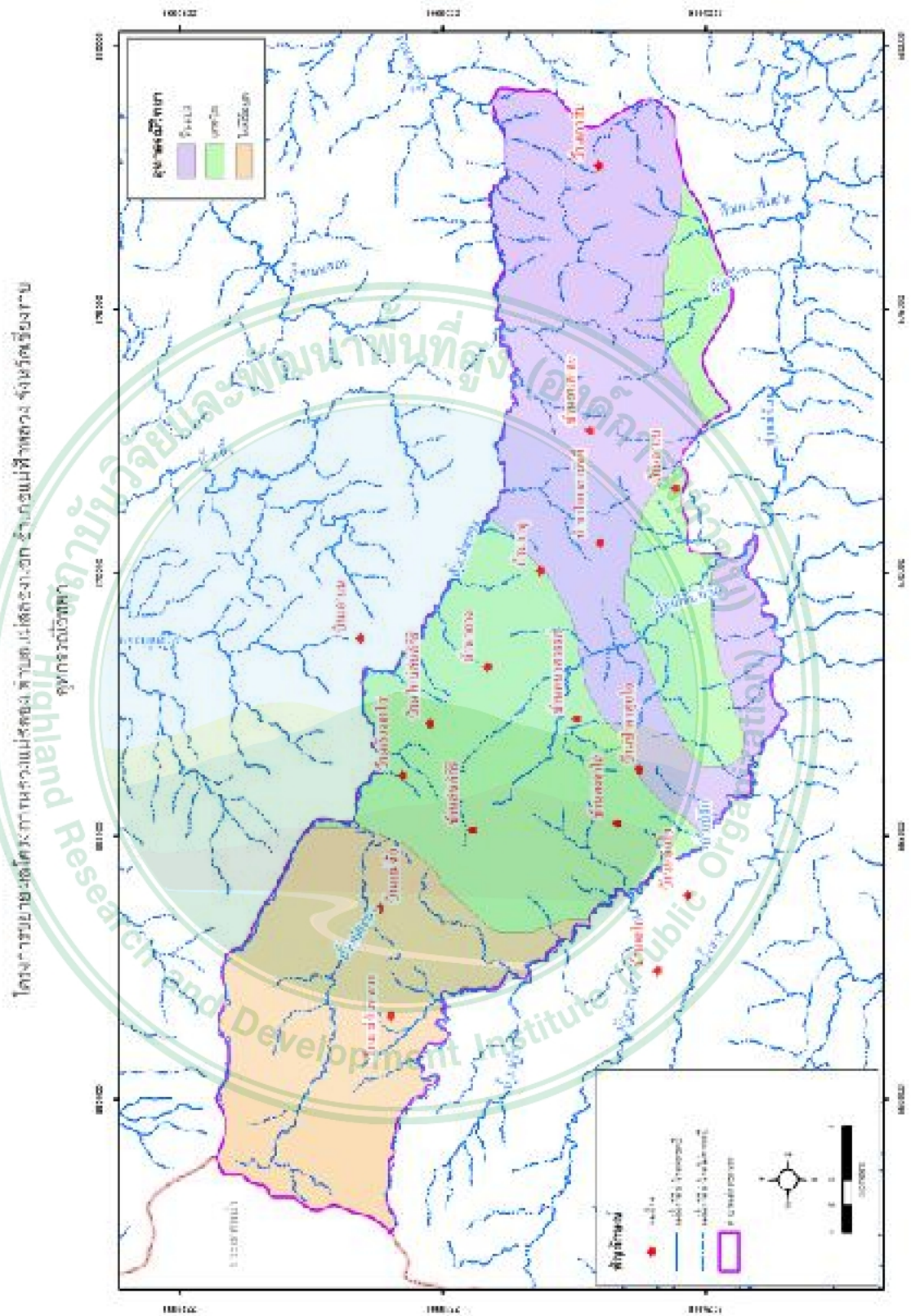
แผนที่ 6 พื้นที่ลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

แผนที่ 7 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่ฮ่องสอน

แผนที่ 8 อุทกธรณีวิทยา โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

6. ทรัพยากรดิน

6.1 กลุ่มชุดดิน

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 62 ถึงร้อยละ 99 ที่เหลือเป็นดินในกลุ่มชุดดินที่ 5 และ 61B

กลุ่มชุดดินที่ 5 เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ น้ำตาลปนเทา ดินล่างมีสีเทาอ่อน หรือสีเทา ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง pH 5.5-6.5 แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนในดินชั้นล่าง ดินชั้นนี้จะมีปฏิกิริยาเป็นด่างอ่อน pH 7.5-8.0

กลุ่มชุดดินที่ 61B ดินนี้มีการผสมของดินหลายชนิด ซึ่งเกิดจากการผุพังสลายตัวของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ แล้วถูกพัดพามาทับถมบริเวณที่ลาดเชิงเขา เหมาะสมที่จะคงเป็นธรรมชาติ มีบางแห่งทำไร่เลื่อนลอย มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน มีความลาดชันประมาณ 6-20 %

กลุ่มชุดดินที่ 62 ดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า 35 % ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่ ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ต่างๆ มักมีการทำไร่เลื่อนลอยที่ขาดการอนุรักษ์

ตาราง 7 อุทกธรณีวิทยา โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

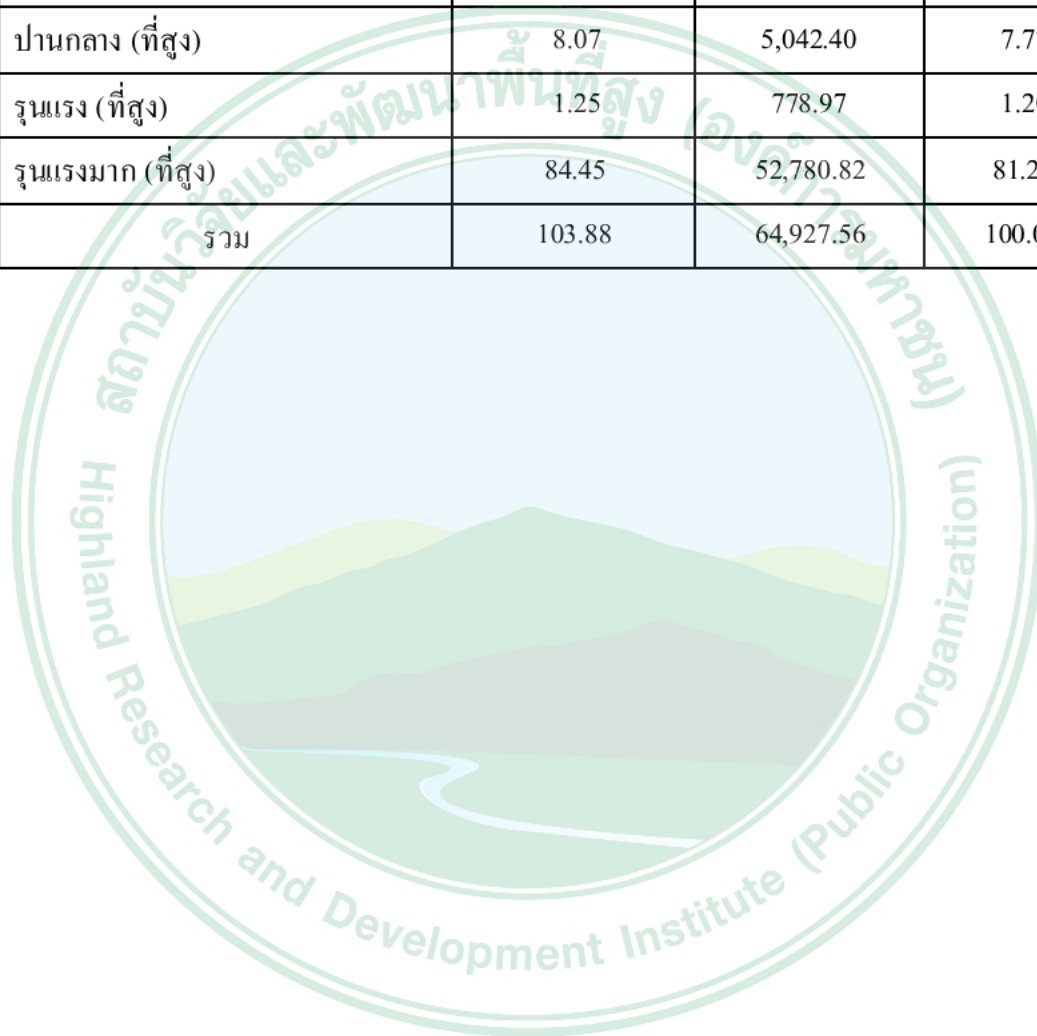
กลุ่มชุดดิน	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
กลุ่มชุดดินที่ 5	0.87	541.40	0.83
กลุ่มชุดดินที่ 61B	0.10	60.58	0.09
กลุ่มชุดดินที่ 62	102.92	64,325.59	99.07
รวม	103.88	64,927.56	100.00

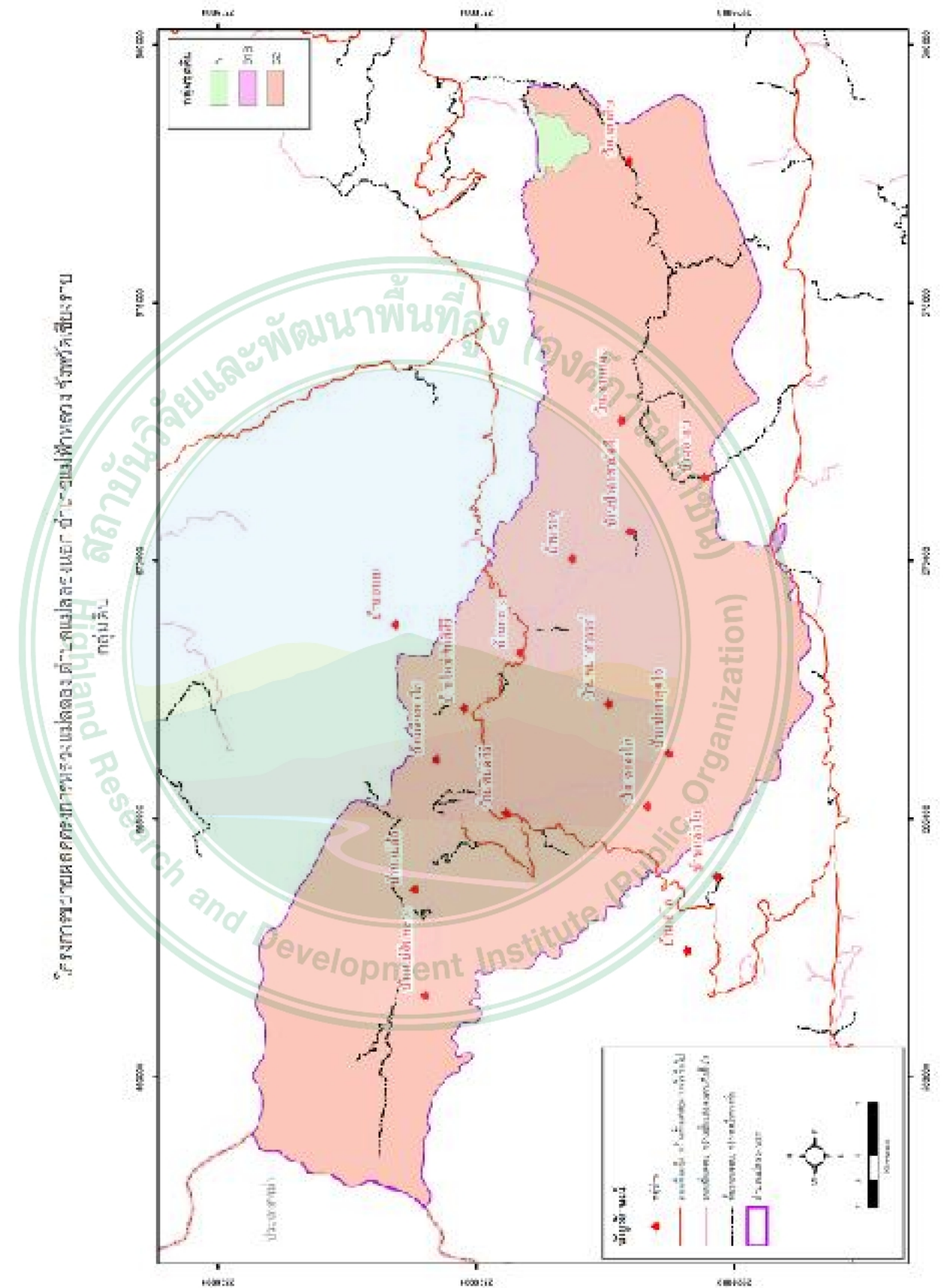
6.2 การชะล้างพังทลายของดิน

อัตราการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีการชะล้างพังทลายรุนแรงมากในพื้นที่สูงถึงร้อยละ 81.29 การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอกควรคำนึงถึงการอนุรักษ์ดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก

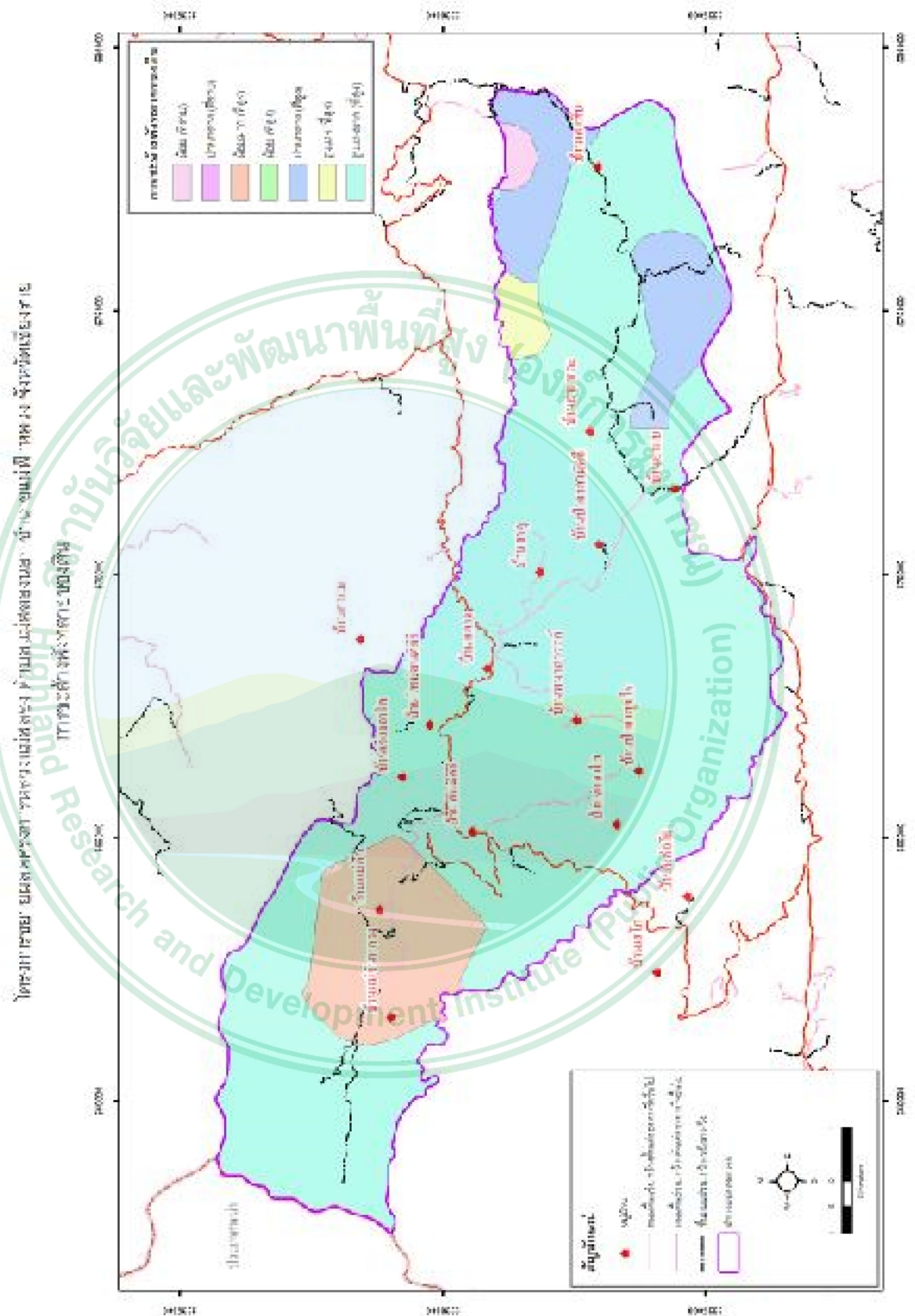
ตาราง 8 การชะล้างพังทลายของดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

การชะล้างพังทลายของดิน	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
น้อย (ที่ราบ)	0.65	408.00	0.63
ปานกลาง (ที่ราบ)	0.00	0.11	0.00
น้อยมาก (ที่สูง)	9.46	5,911.64	9.10
น้อย (ที่สูง)	0.01	5.62	0.01
ปานกลาง (ที่สูง)	8.07	5,042.40	7.77
รุนแรง (ที่สูง)	1.25	778.97	1.20
รุนแรงมาก (ที่สูง)	84.45	52,780.82	81.29
รวม	103.88	64,927.56	100.00

แผนที่ 10 การชะล้างพังทลายของดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง

7. ทรัพยากรป่าไม้

โครงการขยายผลโครงการแม่ฮ่องสอน ตำบลแม่ฮ่องสอนนอก อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำแม่คำ , ป่าน้ำแม่ฮ่องสอนและป่าน้ำแม่จันฝั่งซ้าย พื้นที่ 84.85 ตารางกิโลเมตร หรือ 53,032.80 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.68 อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยบ่อ พื้นที่ 11.15 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,965.96 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.73 ในเขตป่าสงวนแห่งชาตินี้เป็นพื้นที่ป่าชุมชน/ป่าธรรมชาติประมาณ 40,000 ไร่ ป่าปลูกประมาณ 3,200

มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 50.05 ตารางกิโลเมตร หรือ 31,278.50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.17 เป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ 53.61 ตารางกิโลเมตร หรือ 33,503.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.60

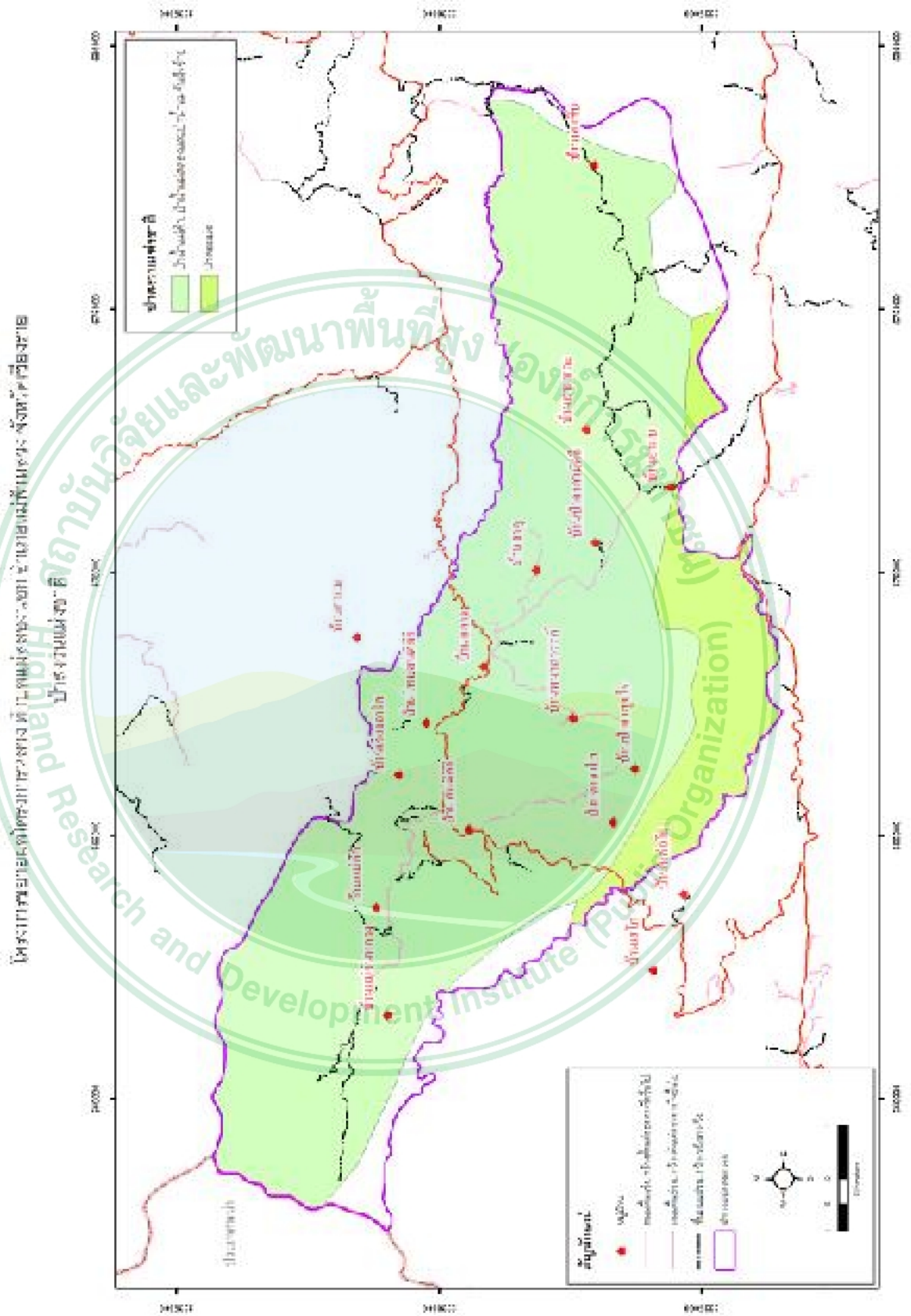
ตาราง 9 ป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่ฮ่องสอน

ป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
ป่าดอยบ่อ	11.15	6,965.96	10.73
ป่าน้ำแม่คำ, ป่าน้ำแม่ฮ่องสอนและป่าน้ำแม่จันฝั่งซ้าย	84.85	53,032.80	81.68
นอกขอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ	7.89	4,928.80	7.59
รวม	103.88	64,927.56	100.00

ตาราง 10 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่ฮ่องสอน

การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
พื้นที่อนุรักษ์ (โซน C)	50.05	31,278.50	48.17
พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (โซน E)	53.61	33,503.25	51.60
นอกขอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ	0.23	145.81	0.22
รวม	103.88	64,927.56	100.00

แผนที่ 11 ป่าสงวนแห่งชาติ โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง

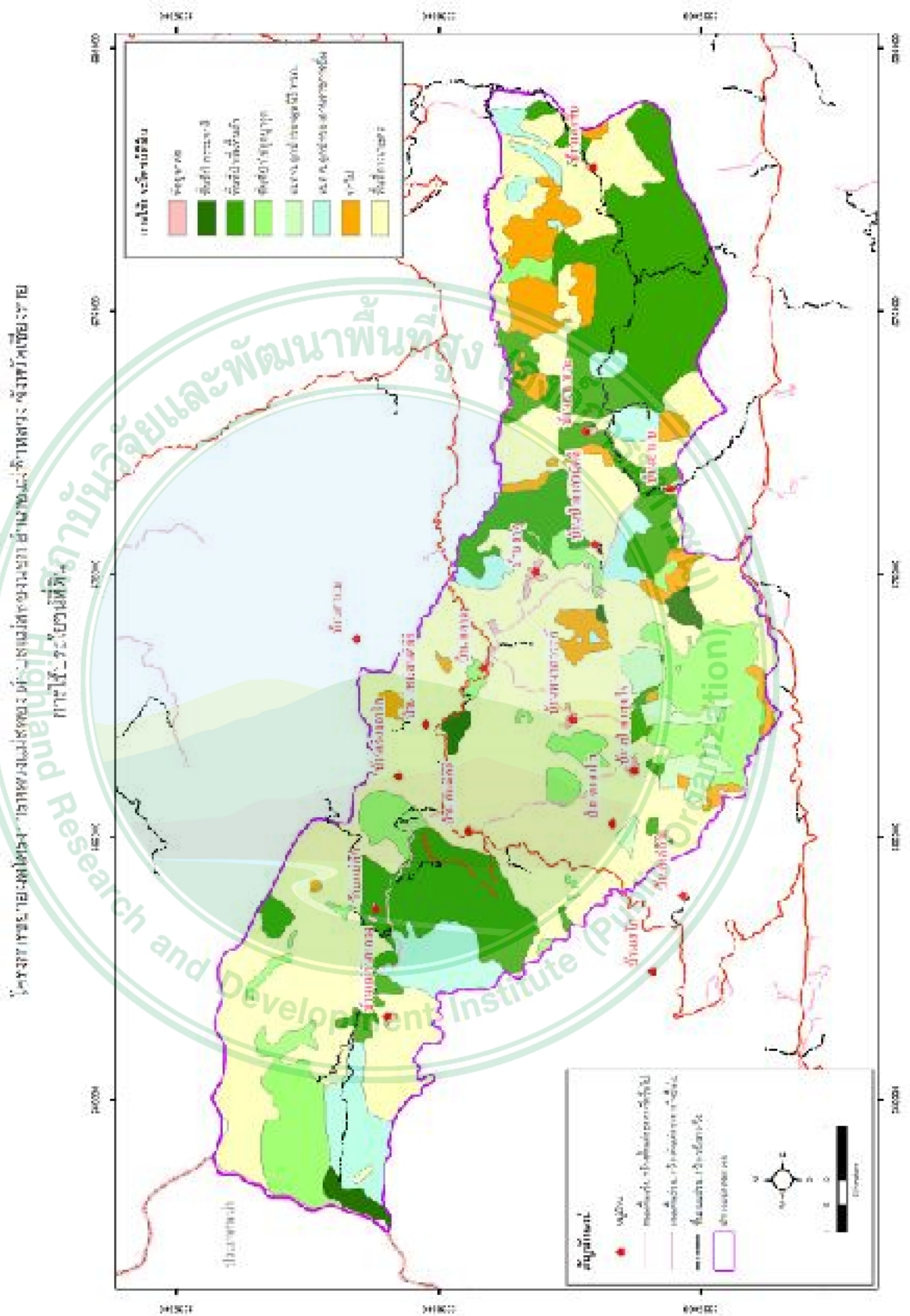
8. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 48.14 เป็นพื้นที่การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 51.35 เป็นที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 0.51 ดังตาราง

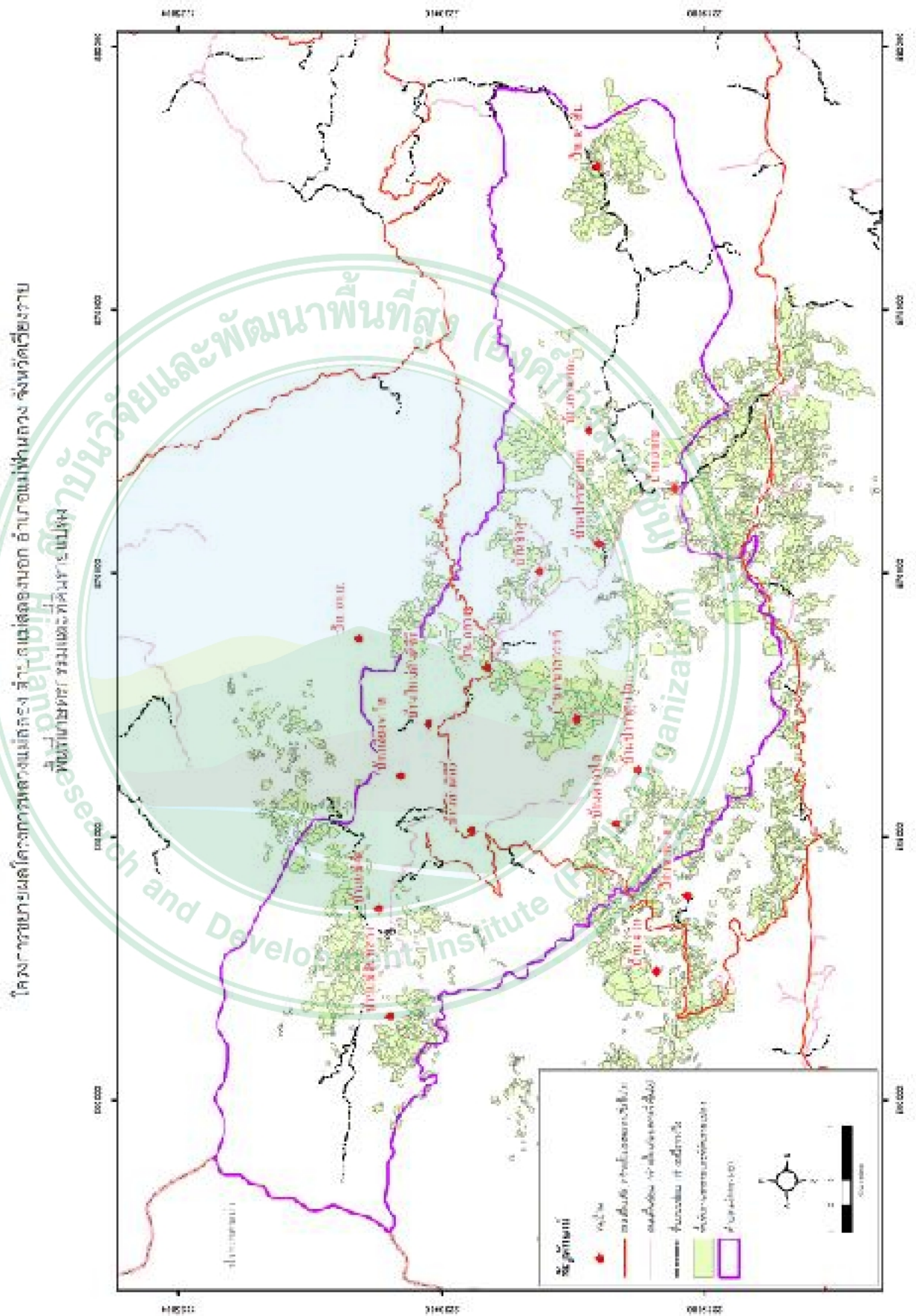
ตาราง 11 การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
พื้นที่ป่าธรรมชาติ	1.20	747.38	1.15
พื้นที่ป่าเริ่มฟื้นตัว	22.81	14,254.58	21.95
พื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุก	11.21	7,008.65	10.79
แปลงปลูกป่าของมูลนิธิ พชก.	2.06	1,289.48	1.99
แปลงปลูกป่าของส่วนราชการอื่น	7.18	4,488.30	6.91
ป่าไผ่	5.55	3,465.83	5.34
พื้นที่การเกษตร	53.35	33,342.36	51.35
พื้นที่อยู่อาศัย	0.53	330.98	0.51
รวม	103.88	64,927.56	100.00

แผนที่ 13 การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง

แผนที่ 14 พื้นที่เกษตรกรรมและที่ดินรายแปลง โครงการขยายผลโครงการแม่สลอง

9. แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีความพร้อมด้านสถานบริการด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวและพักผ่อนได้แก่

1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ มีจุดชมวิวกว้างที่สวนงานมีบรรยากาศที่บริสุทธิ์ เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

2) แหล่งท่องเที่ยวทางประเพณีและวัฒนธรรม ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชมวิถีชีวิตชุมชนบนพื้นที่สูง มีสถานที่สำคัญเช่น พระบรมเจดีย์ศรีนครินทร์ สถิตมหาสันติคีรี สุสานนายพล ด่วนชี เหวิน ชุมชน อติศตพารจินกองพล 93 (ก๊กมินตั๋ง) เป็นต้น

3) แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เป็นแหล่งปลูกและผลิตในชาอบแห้งคุณภาพดีขายส่งทั้งภายในและนอกประเทศเป็นรายได้หลักของคนในพื้นที่ เป็นแหล่งผลไม้และพืชผักเมืองหนาวหลายชนิด ได้แก่ พลัม ฝ้าย ยอดมะระหวาน ผักกาดขาว โอซุน หน่อไม้ น้ำ ไม้ดอก เป็นต้น เป็นแหล่งผลิตไก่ดำพื้นเมืองที่มีคุณภาพ ไร่นาในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอกที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้แก่ ไร่นาโชคจำริญ ไร่นาหมิงหยาง ไร่นาวังพุดตาน ไร่นา 101 ไร่นาประเสริฐ ไร่นาโกลด์เด็นดร้าก่อน ไร่นาหงส์ฟู ไร่นาเหยงหงส์ และไร่นาเข้าชิง

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

พระบรมเจดีย์ศรีนครินทร์ สถิตมหาสันติคีรี

ตั้งอยู่บนยอดดอยสูงสุดของแม่สลอง ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 4 กม. พระบรมธาตุเจดีย์ศรีนครินทราสถิตมหาสันติคีรี ตั้งอยู่บนยอดสูงสุดที่ระดับความสูง 1,500 ม. เหนือหมู่บ้านสันติคีรี ห่างจากหมู่บ้าน 4 กม. มีถนนลาดยางตัดขึ้นไปยังพระบรมธาตุฯ แต่ถนนสูงชัน คดเคี้ยวมาก พระบรมธาตุฯ สร้างแล้วเสร็จเมื่อราวปี พ.ศ. 2539 เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้า เป็นเจดีย์แบบล้านนา ประยุกต์บนฐานสี่เหลี่ยมลดชั้น สูงประมาณ 30 ม. ฐานกว้างด้านละประมาณ 15 ม. ประดับกระเบื้องสีเทา มีซุ้มจรณะนำด้านละสามซุ้ม เรือนธาตุประดับพระพุทธรูปยืนสี่ทิศ องค์กระฆังประดับแผ่นทอง

แกะสลักลวดลาย ใกล้กับองค์เจดีย์เป็นวิหารแบบล้านนาประยุกต์ที่ตั้งของพระบรมธาตุฯ เป็นจุดสูงสุดของเทือกดอยแม่สลอง จึงชมทิวทัศน์ได้กว้างไกล โดยเฉพาะในยามเย็น ขณะเดียวกันองค์พระธาตุยังเด่นเป็นสง่า มองเห็นแต่ไกล เป็นสัญลักษณ์อีกอย่าง ของดอยแม่สลอง

อนุสรณ์สถานอดีตทหารจีนคณะชาติ/ชุมชน อดีตทหารจีนกองพล 93 (ก๊กมินตั๋ง)

ตั้งอยู่ที่ บ้านสันติคีรี ต.แม่สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ระลึกถึงประวัติศาสตร์ว่า ที่บ้านสันติคีรีเป็นหมู่บ้านของอดีตทหารจีนคณะชาติ (ทจช.ก๊กมินตั๋ง) กองพล 93 ได้ช่วยราชการไทยต่อสู้และปราบปรามคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ ดอยหลวง ดอยขาว และดอยผาหม่น จ.เชียงราย พ.ศ. 2514-2528 และพื้นที่เขาย่า จ.เพชรบูรณ์ ในปี 2524 จาก

การสู้รบดังกล่าวอดีตทหารจีนคณะชาติได้เสียชีวิตและบาดเจ็บทศพลภาพเป็นจำนวนมากรัฐบาลไทยจึงกำหนดสถานะให้อดีตทหารจีนและคณะชาติเหล่านั้น เป็นผู้ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทย และให้แปลงสัญชาติเป็นไทยได้ ซึ่งทำให้อดีตทหารจีนคณะชาติเหล่านี้ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นอย่างมาก อนุสรณ์สถานดังกล่าวออกแบบก่อสร้างและตกแต่งอย่างสวยงามด้วยสถาปัตยกรรมจีน ข้างในเป็นที่รวบรวมข้อมูล ประวัติความเป็นมาของชุมชนแม่สลอง ประวัติของคณะ ทหารจีนคณะชาติ ความเหนื่อยยาก การตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทย และมีห้องสมุดที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐานอ้างอิง มีการจัดแสดงภาพถ่ายประวัติศาสตร์ความเป็นมา รูปภาพ และสิ่งสำคัญต่างๆ บนดอยแม่สลองที่ได้เกิดขึ้นในอดีต โดยนักท่องเที่ยวที่เข้าชมได้ทุกวัน

ชุมชน อดีตทหารจีนกองพล 93 (ก๊กมินตั๋ง) ที่อพยพเข้ามาอยู่บนดอยแม่สลองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 ชุมชนบนดอยแม่สลองจึงเต็มไปด้วยบรรยากาศชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่แบบชาวจีนแถบมณฑลยูนนาน ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยปลูกชาและพืชผักเมืองหนาว ท่ามกลางทิวทัศน์ที่งดงาม อากาศเย็นสบาย ตลอดจนอาหารการกินอันขึ้นชื่อลือชาว่าเป็นอาหารจีนแท้ ๆ ตามแบบอาหารจีนแถบตอนใต้ เป็นต้น

สุสานนายพลด้วน

สุสานทหารจีนฮ่อแห่งกองพันที่ 5 กองพล 93 เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเยี่ยมชม โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมขึ้นไปเคารพศพนายพลด้วน ตัวสุสานสร้างด้วยหินอ่อนทั้งหมด แทนหินอ่อนบรรจุร่างนายพลด้วนซีเหวิน อยู่ภายในศาลาเก๋งจีนขนาดใหญ่ สีขาว พื้นปูหินอ่อน

ด้านหลังแท่นบรรจุศพ มีภาพถ่ายเก่าแก่เกี่ยวกับประวัติและผลงาน ด้านหน้าเป็นลาดเนิน มีตัวอักษร "ด้วน" ภาษาจีน สีทองบนพื้นสีฟ้า สุสานนายพลด้วน ตั้งอยู่บนเนินเหนือหมู่บ้าน ระดับความสูงประมาณ 1,300 ม. แยกขึ้นไปทางด้านข้างคู่มนายพลริสอร์ต ประมาณ 1 กม. สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2523 บริเวณที่ตั้งสุสานยังเป็นจุดชมทิวทัศน์ของดอยแม่สลองได้อย่างกว้างไกล สามารถมองเห็นบ้านสันติคีรีในหุบด้านล่าง

ไปเบื้องล่าง เป็นจุดชมทิวทัศน์ของหมู่บ้านที่ดีจุดหนึ่ง ด้านหน้ามีร้านชาสองร้าน ซึ่งจะเชิญชวนให้ผู้มาเยือนได้ทดลองชิมชา

ถนนสายชากระ/ชากระเมืองไทย

ชื่อเรียกเฉพาะว่านางพญาเสือโคร่ง ซึ่งจะบานทุกปีในฤดูหนาว คือช่วงกลางเดือน ธ.ค.-ก.พ. โดยนักท่องเที่ยวสามารถเห็นดอกชากระบานอวดดอกสีชมพูสวยเต็มต้นได้ตามริมทางขึ้นดอย ซึ่งถนนสายชากระบนดอยแม่สลอง เส้นทางเข้าสู่หมู่บ้านสันติคีรี ทั้งด้านกัวสะไต และบ้านอีโก้งสามแยก จะปลูกต้นนางพญาเสือโคร่งเรียงรายสองข้างทาง เป็นระยะทางกว่า 4 กม. ต้นนางพญาเสือโคร่งจะทิ้งใบจนหมด และผลิดอกสีชมพูพราวไปทั้งต้นในหน้าหนาว ดูราวกับดอกชากระของญี่ปุ่น สวยงามมาก ต้นนางพญาเสือโคร่งเหล่านี้เป็นไม้พื้นถิ่นบนดอยทางภาคเหนือ เป็นไม้โตเร็ว นางพญาเสือโคร่งบนดอยแม่-สลองนำมาปลูกไว้ในช่วงปี พ.ศ. 2525

ชมงานมหัศจรรย์ชา ชากระบาน อาหารชนเผ่า ดอยแม่สลอง

งานมหัศจรรย์ชาดอยแม่สลอง จัดขึ้นช่วงเดือน ธันวาคม จนถึงเดือน มกราคม ณ บริเวณอนุสรณ์สถานวีรชนอดีตทหารจีนคณะชาติ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอแม่ฟ้าหลวงร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองนอก กำหนดจัด "งานมหัศจรรย์ชา ชากระบาน อาหารชนเผ่า ดอยแม่สลอง" ประจำปี ขึ้น ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม-4 มกราคม ของทุกปี ณ บริเวณอนุสรณ์สถานวีรชนอดีตทหารจีนคณะชาติ บ้านสันติคีรี(ดอยแม่สลอง) ตำบลแม่สลองนอกอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีการจัดนิทรรศการ จำหน่ายใบชาสด การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่า ประกวดอาหารชนเผ่าและอาหารที่ประกอบจากใบชา ประกวดเทพธิดาใบชา ประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง การแสดงแสงสีเสียง(การแสดงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า) บนดอยแม่สลอง 6 ยุคสมัย นอกจากนี้ในคืนวันที่ 31 ธันวาคม ส่งท้ายปีเก่า จะมีการจุดพลุ ปลอ่ยโคมลอย และเช้าวันที่ 1 มกราคม จะมีการทำบุญตักบาตรใบชาพระสงฆ์ มีขันโตก 9 มงคล

(ที่มา : <http://www.tourismchiangrai.com>)

10. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณสุข

10.1 การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมเพื่อเดินทางจากจังหวัดเชียงรายไปยังตำบลแม่สลองนอกไปตามถนนพหลโยธินหมายเลข 1 ผ่านอำเภอแม่จันไปประมาณ 1 กิโลเมตร บริเวณบ้านป่าซางตรงหลักกม. ที่ 860 มีทางแยกซ้ายมือไป 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1130 แยกขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 1234 ประมาณ 11 กิโลเมตร ถึงบ้านอีก้อสามแยก ทางขวาไปหมู่บ้านเทอดไทย ส่วนแยกซ้ายไปดอยแม่สลอง ระยะทาง 18 กิโลเมตร รวมระยะทางจากเชียงราย 42 กิโลเมตร เป็นทางลาดยางตลอดสาย จึงถึงดอยแม่สลอง

อีกเส้นทางหนึ่งไปตามถนนพหลโยธินหมายเลข 1 ก่อนถึง อำเภอแม่จัน ให้เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1089 จนถึงระหว่างหลักกม. ที่ 54 และ 55 (กัวสะไต) มีแยกทางขวามือไปอีก 13 กิโลเมตร จึงถึงดอยแม่สลอง จากเชียงรายใช้เส้นทางสายแรกสะดวกที่สุด (และจากดอยแม่สลองมีถนนเชื่อมต่อไปถึงบ้านท่าตอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทาง 45 กิโลเมตร)

ในภาพรวมทั้งตำบลเส้นทางคมนาคมประกอบด้วยถนนลาดยาง 2 สาย ถนนลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน 4 สาย ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก/ไม้ 24 สาย

10.2 ศาสนสถานและสถานศึกษา

ศาสนสถาน สถาบันหรือองค์การทางศาสนา มีวัดจำนวน 1 แห่ง สำนักสงฆ์ 2 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง โบสถ์คริสต์ 7 แห่ง

การศึกษา สถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในตำบลแม่สลองนอก มีทั้งสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งเป็น โรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง และสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน (ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน “แม่ฟ้าหลวง” ศสช.) มีจำนวน 6 แห่ง นอกจากนี้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 แห่ง โรงเรียนจีน 5 แห่ง

10.3 แหล่งบริการสาธารณสุข

แหล่งบริการสาธารณสุข มีสถานอนามัย 2 แห่ง มีคลินิกเอกชน 3 แห่ง

10.4 ไฟฟ้า และการติดต่อสื่อสาร

ตำบลแม่สลองมีไฟฟ้าใช้ทั้ง 13 หมู่บ้าน มีเพียงกลุ่มบ้านสี่จะบุ (บ้านบริวารของบ้านป่าคาสุขใจ) ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้

การติดต่อสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะเกือบทุกหมู่บ้าน มีสถานีรับ-ส่งสัญญาณ โทรศัพท์เอกชน 3 ระบบ มีสถานีโทรคมนาคม (ชุมสายโทรศัพท์บ้านสันติคีรี) 2 แห่ง

10.5 หน่วยธุรกิจ

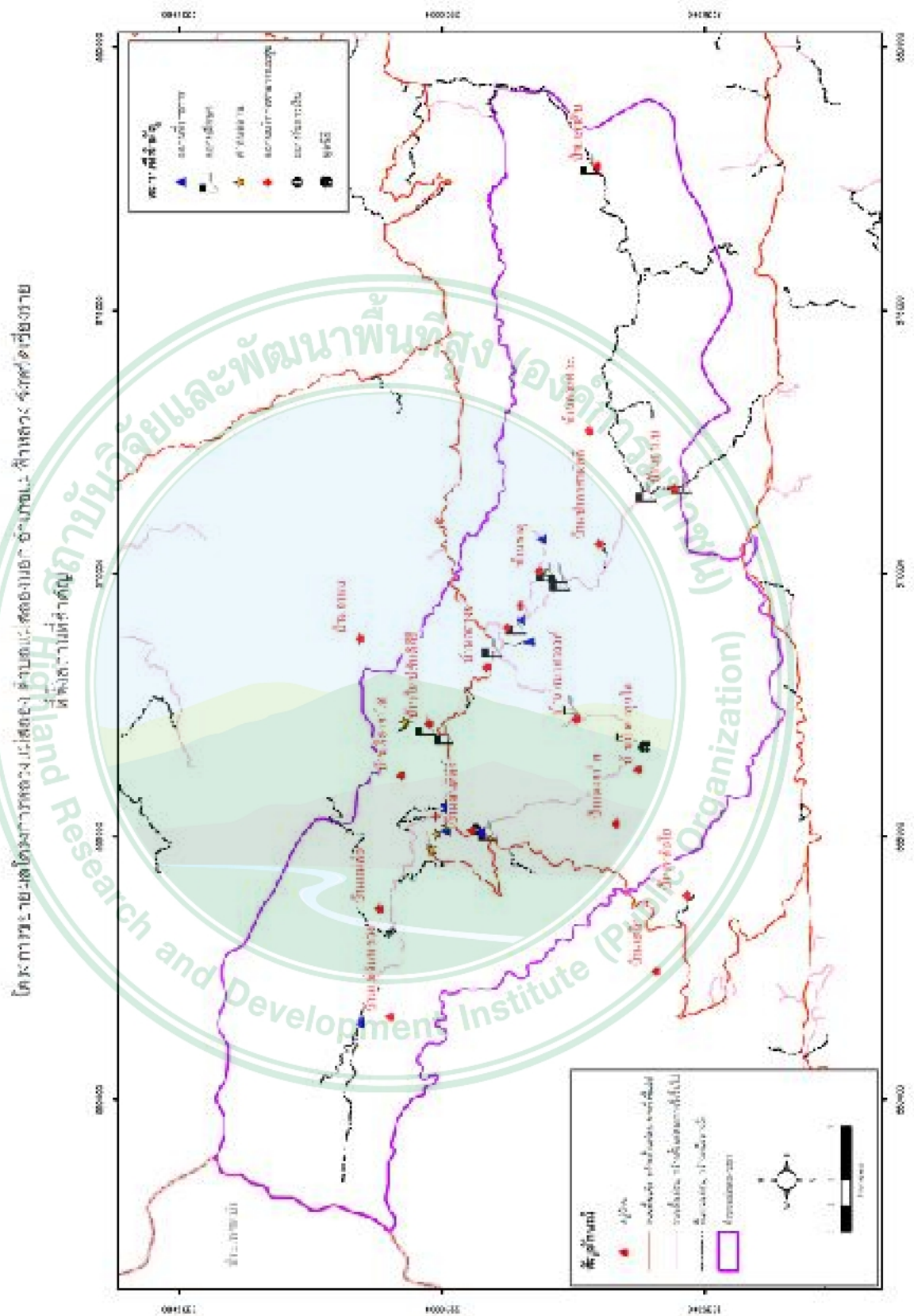
ตำบลแม่สลองนอกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทำให้มีหน่วยธุรกิจเกิดขึ้นในพื้นที่มากมาย ได้แก่ มี
ธนาคาร 1 แห่ง โรงแรม/รีสอร์ท 9 แห่ง โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก 14 แห่ง โรงสีข้าวขนาดเล็ก 5
แห่ง สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากใบชา 43 แห่ง สถานที่จำหน่ายอาหาร 22 แห่ง สถานที่จำหน่าย
สินค้าเบ็ดเตล็ด 46 แห่ง สถานบริการตัดแต่งทรงผมและเสริมสวย 7 แห่ง ศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว 1
แห่ง

10.6 อื่น ๆ

ตำบลแม่สลองนอกมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยบริการประชาชนประจำ
ตำบล อาสาป้องกันกันฝ่ายพลเรือน ชุติรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน หน่วยจัดการต้นน้ำ และ
หน่วยควบคุมไฟฟ้า ศูนย์การเรียนรู้กาเกษตรพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

แผนที่ 15 สถานที่ตั้งที่สำคัญ โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่ฮ่อง

11.สภาพเศรษฐกิจและสังคม

การประกอบอาชีพและรายได้

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลอง ประกอบอาชีพทำการเกษตรร้อยละ 75 ค้าขายร้อยละ 5 รับจ้างและอื่น ๆ ร้อยละ 20 มีรายได้เฉลี่ย 30,000 – 50,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

การรวมกลุ่มของชุมชน

มีการรวมกลุ่มของชุมชนรูปของ กลุ่มพลังอาสาสมัครป้องกันไฟป่า อาสาตำรวจหมู่บ้าน กองหนุนเพื่อความมั่นคงของประเทศ และกลุ่มลูกเสือชาวบ้านกลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มสาไยรักแห่งครอบครัว การรวมกลุ่มทางการค้าและการเกษตรได้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์ดอยแม่สลอง กลุ่มยูวเกษตรกร

12. ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน

1) บ้านสันติคีรี

ข้อมูลทั่วไป

บ้านสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,076 เมตร มีพื้นที่ 6.43 ตารางกิโลเมตรหรือ 4,019 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านเจียงจา หมู่ที่ 11 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านดงจาไซ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านแม่เตอ หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม เต้า และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทย และชาวไทยภูเขาเผ่าจีน อาข่า ลั๊วะ และไทยใหญ่

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่สอง ลำห้วย 2 สาย หนองน้ำ 1 แห่ง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง บ่อบาดาล 2 บ่อ ถังกรอง/หอดังสูง 1 แห่ง ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 7 แห่ง และฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 ฝาย

- มีศาลาหมู่บ้าน 1 แห่ง สหกรณ์ 1 แห่งซื้อสหกรณ์การเกษตรแม่สอง จำกัด มีวัด 2 แห่ง โบสถ์คริสต์ 2 แห่ง มัสยิด 1 แห่งซื้อมัสยิดสันติคีรี ศาลเจ้า 1 แห่ง

- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่งซื้อโรงเรียนบ้านสันติคีรี โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่งซื้อโรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 แห่ง สนามกีฬา และลานกีฬา 3 แห่ง โรงเรียนจีน 2 แห่ง

- มีสถานีอนามัย 1 แห่ง หน่วยบริการประชาชน 1 แห่ง ธนาคาร 1 แห่งคือธนาคารทหารไทย

- แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่พระบรมธาตุศรีนภินทรราชสถิตมหาสันติคีรี และพระธาตุศรีมหาโพธิ์ครูบาบุญชุ่ม อนุสรณ์สถานอดีตทหารจีนคณะชาติ มีโฮมสเตย์ 2 แห่ง ลานกางเต็นท์ 4 แห่ง มีศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว

- ร้านค้า โรงแรม/รีสอร์ท ได้แก่ดอกเหมยไม้ดอกรีสอร์ท แม่สองวิลล่า ร้านชาโชคจำเจริญ ร้านอาหารสนสน ร้านคูนายพล โรงแรมเซ็นทรัลฮิลล์ ร้านชาชิงหยาง ร้านชาวังพุดตาล ร้านสวีทแม่สอง โรงแรมโกลเด้นท์ดราagoon อาข่าเกสท์เฮาส์ โรงแรมชินแซ โรงแรมลิตเติลโฮม แม่สองรีสอร์ท ร้านอิมโกชนา ร้านชาหงส์ดี มีปั๊มน้ำมัน ตลาดชุมชนและลานค้าชุมชน

- โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ได้แก่โรงงานใบชาโชคจำเจริญ

- เป็นที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สองนอก องค์การโทรคมนาคมคอยแม่สอง ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการเกษตร โครงการสาธิตทางการเกษตรชุมชนสาย โทรศัพท์คอยแม่สอง มีตู้โทรศัพท์สาธารณะใช้

2) บ้านอาหละ

ข้อมูลทั่วไป

บ้านอาหละ หมู่ที่ 2 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 877 เมตร มีพื้นที่ 18.52 ตารางกิโลเมตรหรือ 11,575 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
 ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านอาเบ หมู่ที่ 7 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านเลาสิบ หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านป่าคาสามัคคี หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขาเผ่าอาข่า

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 2 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ ถังกรอง/หอดังสูง 1 แห่ง ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 แห่ง ฝายแม้ว 2 แห่ง
- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง สหกรณ์ 1 แห่ง โรงเก็บของของหมู่บ้าน 1 แห่ง
- มีอาศรม 1 แห่งคืออาศรมวัดอาหละ โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง
- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 แห่ง
- มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ 1 แห่ง

3) บ้านเลาสิบ

ข้อมูลทั่วไป

บ้านเลาสิบ หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีอยู่ 2 กลุ่มบ้าน ได้แก่บ้านเลาสิบ สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 750 เมตร และบ้านป่าไม้อุทิศ สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 496 เมตร มีพื้นที่ 15.26 ตารางกิโลเมตรหรือ 9,538 ไร่

มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
 ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านอาหละ หมู่ที่ 2 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขาเผ่า
เมี่ยน

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านเลาสิบ

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ลำห้วย 2 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่อ่างเก็บน้ำ 1 แห่งคือ
อ่างเก็บน้ำบ้านเข้เลาสิบ ถึงเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 แห่ง และฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 1
ฝาย ฝายแก้ว 3 แห่ง

- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง ศาลาหมู่บ้าน 1 แห่ง โรงเก็บของของหมู่บ้าน 1 แห่ง
โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง

- มีศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน 1 แห่ง

บ้านป่าไม้ทิศ

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่สอง หนองน้ำ 1 แห่ง

- มีโบสถ์คริสต์ 1 แห่ง มีร้านจำหน่ายของที่ระลึก 1 แห่ง

4) บ้านธาตุ

ข้อมูลทั่วไป

บ้านธาตุ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเล
ปานกลาง 930 เมตร มีพื้นที่ 1.89 ตารางกิโลเมตรหรือ 1,181 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านป่าคาสามัคคี หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านป่าคาสามัคคี หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่ นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ และเต๋า ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขา
เผ่าจีน อาข่า มูเซอ และลีซู

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 2 สาย หนองน้ำ 1 แห่ง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ บ่อ
บาดาล 1 บ่อ ถึงเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 9 แห่ง และฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ฝาย ฝายแก้ว
3 ฝาย

- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง ศาลาหมู่บ้าน 1 แห่ง สหกรณ์ 1 แห่ง สำนักสงฆ์ 1 แห่ง
คือสำนักสงฆ์บ้านพระธาตุสันติธรรม โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง ศาลา 2 แห่ง

- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน 1 แห่ง โรงเรียนจีน 1 แห่ง
สถานีนอนมัย 1 แห่ง ชื่อสถานีนอนมัยบ้านธาตุ องค์กรของรัฐ 1 แห่ง คือหน่วยอนุรักษ์ดินน้ำแม่
สอง

- มีคู่มือโทรศัพท์สาธารณะ 1 แห่ง

5) บ้านป่าคาสุขใจ

ข้อมูลทั่วไป

ป่าคาสุขใจ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,100 เมตร มีพื้นที่ 20.8 ตารางกิโลเมตรหรือ 13,000 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านดงจาโฮ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านพนาสวรรค์ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขาเผ่าอาข่า ลาหู่ ลีซอ และมูเซอ

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่จัน ลำห้วย 3 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 6 แห่ง และฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ฝาย ฝายแม้ว 1 ฝาย

- มีอาคารเอนกประสงค์ 2 แห่ง ศาลาหมู่บ้าน 1 แห่ง โบสถ์คริสต์ 2 แห่ง ลานพิธีกรรมทางศาสนา 1 แห่ง

- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน 1 แห่ง ลานกิจกรรมหมู่บ้าน 1 แห่ง สนามกีฬา 1 แห่ง มุขนิธิ 1 แห่ง ข้อมูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา มีฉ.ก. ทหารพราน ศพด.บ้านป่าคาสุขใจ

- มีศูนย์หัตถกรรมหมู่บ้าน 1 แห่ง

6) บ้านกลาง

ข้อมูลทั่วไป

บ้านกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,010 เมตร มีพื้นที่ 2.86 ตารางกิโลเมตรหรือ 1,788 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านใหม่สันติ หมู่ที่ 12 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านพนาสวรรค์ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านธาตุ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ และเต๋า ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทย และชาวไทยภูเขาเผ่าจีน และอาข่า

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่สอง ลำห้วย 1 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 แห่ง

- มีสำนักสงฆ์ 1 แห่งชื่อสำนักสงฆ์บ้านกลาง โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง ศูนย์ป้องกันไฟฟ้า 1 แห่ง

- มีโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่งชื่อโรงเรียนบ้านกลาง มีโรงเรียนจีน 1 แห่ง องค์กรของรัฐ 3 แห่ง ธนาคาร 1 แห่ง

- แหล่งท่องเที่ยว มีศูนย์ประสานงานโฮมสเตย์ และมีโฮมสเตย์ 1 แห่ง ลานกางเต็นท์ 1 แห่ง

- มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ 1 แห่ง

7) บ้านอาแบ

ข้อมูลทั่วไป

บ้านอาแบ หมู่ที่ 7 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 840 เมตร มีพื้นที่ 5.71 ตารางกิโลเมตรหรือ 3,569 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านป่าคาสามัคคี หมู่ที่ 18 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอมะปาย จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านเลาสิบ หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านป่าคาสุขใจ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ และภูมิลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขาเผ่าอา

ข่า

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 1 สาย ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 5 แห่ง และฝายแม้ว 1 ฝาย

- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง สหกรณ์ 1 แห่ง มีลานกีฬาเอนกประสงค์ 1 แห่ง

- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โรงเรียน 1 แห่งคือโรงเรียนราษฎร์พัฒนา มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 แห่ง

8) บ้านป่าคาสามัคคี

ข้อมูลทั่วไป

บ้านป่าคาสามัคคี หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 980 เมตร มีพื้นที่ 1.93 ตารางกิโลเมตรหรือ 1,206 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านธาตุ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านอาแบ หมู่ที่ 7 ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะปายหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านอาแฮละ หมู่ที่ 2 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านพนาสวรรค์ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ เต้า และภูติผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขา
 เผ่าจีน อาข่า

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 2 สาย หนองน้ำ 1 แห่ง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ ถัง
 เก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 แห่ง และฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ฝาย ฝายแก้ว 2 แห่ง
- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง สหกรณ์ 1 แห่ง โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง
- มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 แห่ง โรงเรียนจีน 1 แห่ง ศาลเจ้า 1 แห่ง

9) บ้านพนาสวรรค์

ข้อมูลทั่วไป

บ้านพนาสวรรค์ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 909 เมตร มีพื้นที่ 5.6 ตารางกิโลเมตรหรือ 3,500 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านป่าคาสุขใจ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านป่าคาสามัคคี หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านตงจาโฮ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ เต้า และภูติผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขาเผ่าจีน อาข่า มูเซอ

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 2 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 แห่ง ฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 ฝาย ฝายแก้ว 2 ฝาย
- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง สหกรณ์ 1 แห่ง โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง ศาลแห่ง 1 แห่ง
- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง ชื่อโรงเรียนบ้านพนาสวรรค์
- มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ 1 แห่ง

10) บ้านแม่จันทอง

ข้อมูลทั่วไป

บ้านแม่จันทอง หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีอยู่ 2 กลุ่มคือบ้านแม่จันทอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,177 เมตรและบ้านแม่เต๋อ สูงจากระดับน้ำทะเล

ปานกลาง 1,298 เมตร มีพื้นที่ 30.50 ตารางกิโลเมตรหรือ 19,063 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแม่สองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
 ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับสาธารณะรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพเมียนมาร์
 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทยภูเขาเผ่า

อาข่า

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่สอง ลำห้วย 2 แห่ง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่อ่างเก็บน้ำ 1 แห่งชื่ออ่างเก็บน้ำแม่จันหลวง เก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 แห่ง ฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 แห่ง ฝายไม้ 1 ฝาย
- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง ศาลาหมู่บ้าน 1 แห่ง โบสถ์คริสต์ 2 แห่ง
- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง ชื่อโรงเรียนบ้านบ้านแม่เตอ มีศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน 1 แห่ง องค์การของรัฐ 4 แห่ง คือ สำนักงานรางวัลการปลูกป่า พันธุ์บ้านเพื่อความมั่นคงชายแดน กองทัพภาคที่ 3 ฐาน ปบ.การยะลา ร้อย ทพ.จจ. 949 ฉก.ทพ. 31 และฐานปบ.การสงขลา ร้อย ทพ.จจ. 949 ฉก.ทพ. 31
- มีโฮมสเตย์ 1 แห่ง

11) บ้านเจียงจาไส

ข้อมูลทั่วไป

บ้านเจียงจาไส หมู่ที่ 11 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,601 เมตร มีพื้นที่ 1.12 ตารางกิโลเมตรหรือ 700 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแม่สองนอกใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
 ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านใหม่สันติ หมู่ที่ 12 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านแม่เตอ หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
 ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ เต้า และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทย

และชาวไทยภูเขาเผ่าจีน อาข่า

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่สอง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ อ่างเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 แห่ง

- มีโบสถ์คริสต์ 3 แห่ง โรงเรียนจีน 1 แห่ง โรงงานชา 2 แห่ง

12) บ้านใหม่สันติ

ข้อมูลทั่วไป

บ้านใหม่สันติ หมู่ที่ 11 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 982 เมตร มีพื้นที่ 1.28 ตารางกิโลเมตรหรือ 800 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านเจียงจา หมู่ที่ 11 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านดงจาโฮ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านแม่เตอ หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม เต้า และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์เป็นชาวไทย และชาวไทยภูเขาเผ่าจีน อาข่า ลัวะ และไทยใหญ่

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สายคือแม่น้ำแม่สลอง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 แห่ง ฝายแม้ว 2 ฝาย

- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง โรงเก็บของของหมู่บ้าน 1 แห่ง มีโบสถ์คริสต์ 2 แห่ง

- มีโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่งชื่อโรงเรียนบ้านใหม่สันติ

- โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ได้แก่โรงงานชาวังพุดตาล มีโฮทสเตย์ 1 แห่ง ชื่อแม่สลองฟาร์มโฮมสเตย์

13) บ้านดงจาโฮ

ข้อมูลทั่วไป

บ้านดงจาโฮ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,066 เมตร มีพื้นที่ 3.36 ตารางกิโลเมตรหรือ 2,100 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านป่าคาสุขใจ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านพนาสวรรค์ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ เต้า และภูตผี ตามลำดับ ลักษณะทางชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาเผ่าจีน อาข่า และลัวะ

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 1 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นได้แก่ ถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 4 แห่ง และฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 ฝาย ฝายแม้ว 2 ฝาย
- มีอาคารเอนกประสงค์ 1 แห่ง โรงเรียนจีน 1 แห่ง โรงงานผลไม้แช่อิ่ม 1 แห่ง

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองนอก ปี กรกฎาคม 2552

ข้อมูลพื้นฐานบ้านแม่จันทรง-แม่เตอ

บ้านแม่จันทรง (แม่เตอ)

ข้อมูลทั่วไป

บ้านแม่จันทรง หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ประมาณ 2,362 ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ 377 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 140 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตร 1,825 ไร่ สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,177 เมตร มีสภาพภูมิอากาศเย็น มีฝนตกชุกประมาณ 3-4 เดือน โดยเฉพาะในเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลแม่สองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านสันติคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสาธารณสุขสงคณนิยมแห่งสหภาพเมียนมาร์

ภายในหมู่บ้านมีจำนวน 160 ครัวเรือน มีประชากรจำนวน 822 คน แยกเป็น ชาย 385 คน หญิง 437 คน ส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยกลางคน (อายุ 30-50 ปี) มีสัดส่วนร้อยละ 60 ประชากรส่วนใหญ่เป็นชนชาติพันธุ์อาข่า และนับถือผี ร้อยละ 90

สภาพทางกายภาพและโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมภายในหมู่บ้านเป็นถนนลูกรัง ระยะทางไปยังอำเภอที่ใกล้ที่สุด 50 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง 60 นาที ภายในหมู่บ้านมีอาคารอเนกประสงค์ ศาลาหมู่บ้าน โบสถ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนระดับประถมศึกษา อย่างละ 1 แห่ง

แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ มีแม่น้ำ 1 สาย คือแม่น้ำแม่สอง และลำห้วย 2 แห่ง
- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น คือ อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง ชื่ออ่างเก็บน้ำแม่จันทรง อ่างเก็บน้ำ คสล. 1 แห่ง ฝ่ายคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 แห่ง และฝ่ายแฉ่ว 1 ฝ่าย
- แหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค คือ ลำห้วย และมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพียงพอ เฉพาะฤดูฝน

สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

1. การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

อาชีพหลักของประชากรในหมู่บ้าน คือ เกษตรกรรม โดยมีรายได้ส่วนใหญ่มาจากการปลูกพืชไร่ มีการปลูกข้าวไร่และข้าวนา ปีละครั้ง เพื่อบริโภคในครัวเรือน จำนวน 340 ไร่ ผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย 350 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูก จำนวน 205 ไร่ ผลผลิตที่ได้ 450 กิโลกรัมต่อไร่ ราคาขายในปีที่ผ่านมา กิโลกรัมละ 6 บาท รวมทั้งมีการปลูก พลัม 70 ไร่ กาแฟอบาบัก้า 85 ไร่ และชาอัสสัม 225 ไร่

นอกจากนี้มีการปลูกผักเพื่อจำหน่าย มีพื้นที่ประมาณ 113 ไร่ ผักที่ปลูก ได้แก่ มะเขือเทศ กะหล่ำปลีและต้นรากชู เป็นรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่จำนวนมาก

เป็นหมู่บ้านที่มีการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดในตำบลแม่สองนอก โดยมีการเลี้ยงโคเนื้อและกระบือเพื่อจำหน่าย จำนวน 788 ตัว มีการเลี้ยงสุกร จำนวน 180 ตัว และไก่พื้นเมืองเพื่อจำหน่าย 1,222 ตัว

ตาราง ข้อมูลการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์หมู่บ้านแม่จันทอง (แม่เต๋อ)

ตาราง ปฏิทินการปลูกพืชหมูบ้านแม่จันทอง (แม่เต๋อ)

[illegible]

2. การรวมกลุ่ม

มีการรวมกลุ่มสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร มีสมาชิก 17 ครัวเรือน รวมทั้งกลุ่มอาชีพทางการเกษตร 20 ครัวเรือน กลุ่มออมทรัพย์ และกลุ่มกองทุนเงินล้าน

การวิเคราะห์สภาพพื้นที่

1. ศักยภาพของพื้นที่

- 1) มีประเพณีที่ดั้งเดิมของชนเผ่าและเอกลักษณ์ของการแต่งกาย
- 2) เป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่ป่ามากที่สุด
- 3) เป็นหมู่บ้านที่มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายมากที่สุด
- 4) เป็นหมู่บ้านที่มีการปลูกพลัมมากที่สุด

2. สภาพปัญหา

- 1) น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตรมีไม่เพียงพอ
- 2) ดินเสื่อมคุณภาพ
- 3) คุณภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน ราคาผลผลิตตกต่ำ
- 4) การคมนาคมในหมู่บ้านค่อนข้างลำบาก เป็นถนนดินลูกรัง

3. ความต้องการ

- 1) ถังเก็บน้ำของหมู่บ้านเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้
- 2) ต้องการให้น่วยงานเข้ามาให้ความรู้เรื่องการบำรุงดิน
- 3) ถนนลาดยางทางเข้าหมู่บ้าน
- 4) กล้ากาแฟอาราบิก้า และชาเบอร์ 12

4. ข้อจำกัดของพื้นที่

- 1) ดินเสื่อมคุณภาพทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ ทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ
- 2) สภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการพัฒนา

ตาราง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านพนาสวรรค์

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
1. เศรษฐกิจ 1.1 คุณภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน ราคาผลผลิตตกต่ำ	1. ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ของโครงการหลวงในการเพาะปลูกพืชหลัก ได้แก่ ชา กาแฟอาราบิก้า และไม้ผลเขตหนาว 2. จัดทำแปลงทดสอบและสาธิตองค์ความรู้จากโครงการหลวง ได้แก่ ชา กาแฟอาราบิก้า และไม้ผลเขตหนาว 3. พัฒนาระบบการตลาดชุมชนเพื่อเป็นกลไกในการรับรองผลผลิตในระดับชุมชน และขยายไปยังตลาดนอกชุมชนในระยะต่อไป
2. ปัจจัยขั้นพื้นฐาน 2.1 น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตรมีไม่เพียงพอ	1. สร้างถังเก็บน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้อุปโภค บริโภคใน หมู่บ้าน

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
2.2 การคมนาคมในหมู่บ้านค่อนข้างลำบาก เป็นถนนดินลูกรัง	2. จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
3. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.1 ดินเสื่อมคุณภาพ	1. จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ ลาดชัน และฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ โดย กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และปลูกหญ้าแฝก

ผลผลิตพลัมมีขนาดเล็กขายไม่ได้ราคา

สภาพแปลงปลูกกาแฟอราบิก้ากลางแจ้ง ต้น
กาแฟขาดการดูแลรักษาที่ดี

แหล่งน้ำที่เหลืออยู่ในพื้นที่ ใช้เพื่อการอุปโภค
บริโภคและเพื่อการเกษตร

สภาพการแผ้วถางป่าเพื่อเตรียมปลูกข้าวไร่

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สมบัติดินในแปลงกาแฟที่ระดับความลึก 0 – 30 เซนติเมตร

เกษตรกร	pH	ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (%)	ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	แคลเซียม	แมกนีเซียม	เหล็ก	แมงกานีส	สังกะสี	ทองแดง	โบรอน
					มิลลิกรัม/กิโลกรัม								
พ่อหลวงสุทธิชัย	กรดจัด (4.50)	สูงมาก (6.41)	ปลอดภัย (0.232)	สูงมาก (0.274)	ปานกลาง (12.14)	สูงมาก (184)	ต่ำมาก (301)	ปานกลาง (137)	สูงมาก (36)	สูงมาก (15)	ปานกลาง (0.66)	ต่ำ (0.28)	ต่ำ (0.45)
นายอาอยู่	กรดรุนแรงมาก (4.40)	สูงมาก (5.89)	ปลอดภัย (0.078)	สูงมาก (0.283)	ต่ำ (5.47)	สูงมาก (283)	ต่ำมาก (376)	ปานกลาง (127)	สูงมาก (43)	สูงมาก (9.2)	ปานกลาง (0.56)	ต่ำ (0.09)	ต่ำ (0.37)
นายอาไข่ วุซื่อ	กรดรุนแรงมาก (4.24)	สูงมาก (5.55)	ปลอดภัย (0.119)	สูงมาก (0.265)	ปานกลาง (11.05)	สูงมาก (312)	ต่ำมาก (181)	ต่ำ (78)	สูงมาก (48)	สูงมาก (17.9)	ปานกลาง (0.88)	ต่ำ (0.13)	ต่ำ (0.35)
นายอาเซ่	กรดจัดมาก (4.57)	สูงมาก (6.62)	ปลอดภัย (0.126)	สูงมาก (0.310)	ต่ำ (3.68)	สูงมาก (145)	ต่ำมาก (197)	ต่ำ (75)	สูงมาก (34)	สูงมาก (12.6)	ปานกลาง (0.78)	ปานกลาง (0.57)	ต่ำ (0.3)
นายสมศักดิ์	กรดจัดมาก (4.52)	สูงมาก (8.43)	ปลอดภัย (0.133)	สูงมาก (0.317)	ต่ำ (8.56)	สูงมาก (280)	ต่ำมาก (190)	ต่ำ (82)	สูงมาก (50)	สูงมาก (12.4)	สูง (1.46)	ปานกลาง (0.45)	ต่ำ (0.25)

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์สถานะธาตุอาหารในใบกาแฟระยะเก็บผลผลิตเป็นรายแปลง

เกษตรกร	รายละเอียด	สถานะธาตุอาหารพืช										
		ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	แคลเซียม	แมกนีเซียม	เหล็ก	แมงกานีส	สังกะสี	ทองแดง	กำมะถัน	โบรอน
		เปอร์เซ็นต์					มิลลิกรัม/กิโลกรัม					
พ่อหลวงสุทธิชัย	แปลงด้านใน	พอเพียง (3.9)	พอเพียง (0.18)	พอเพียง (2.02)	ไม่พอเพียง (0.24)	เผื่อระวัง (0.28)	เผื่อระวัง (81)	เผื่อระวัง (93)	พอเพียง (18.1)	พอเพียง (13.8)	เผื่อระวัง (0.119)	สูง (98)
พ่อหลวงสุทธิชัย	แปลงด้านนอก	พอเพียง (3.8)	เผื่อระวัง (0.11)	พอเพียง (2.02)	ไม่พอเพียง (0.32)	เผื่อระวัง (0.30)	พอเพียง (91)	พอเพียง (172)	พอเพียง (19.3)	พอเพียง (14.7)	เผื่อระวัง (0.098)	พอเพียง (81)
นายอายุ	-	พอเพียง (3.4)	เผื่อระวัง (0.14)	พอเพียง (2.03)	พอเพียง (0.51)	พอเพียง (0.38)	เผื่อระวัง (78)	พอเพียง (124)	พอเพียง (19.6)	พอเพียง (12.4)	เผื่อระวัง (0.118)	พอเพียง (66)
นายอาโซ่ วุซื่อ	กาแฟอายุ 8 ปี	พอเพียง (3.6)	พอเพียง (0.16)	พอเพียง (1.91)	ไม่พอเพียง (0.30)	พอเพียง (0.34)	เผื่อระวัง (66)	พอเพียง (164)	พอเพียง (14.8)	พอเพียง (10.3)	เผื่อระวัง (0.104)	สูง (96)
นายอาเซ่	กาแฟอายุ 4 ปี	พอเพียง (3.8)	พอเพียง (0.18)	เผื่อระวัง (1.84)	ไม่พอเพียง (0.41)	พอเพียง (0.36)	เผื่อระวัง (63)	พอเพียง (186)	พอเพียง (15.3)	พอเพียง (13.5)	เผื่อระวัง (0.125)	พอเพียง (76)
นายสมศักดิ์	กาแฟอายุ 2 ปี	พอเพียง (3.8)	พอเพียง (0.16)	พอเพียง (2.02)	ไม่พอเพียง (0.46)	พอเพียง (0.37)	เผื่อระวัง (70)	พอเพียง (217)	พอเพียง (15.3)	เผื่อระวัง (8.7)	เผื่อระวัง (0.111)	สูงมาก (111)
นายสมศักดิ์	กาแฟอายุ 10 ปี	พอเพียง (3.6)	พอเพียง (0.15)	เผื่อระวัง (1.62)	ไม่พอเพียง (0.37)	พอเพียง (0.32)	พอเพียง (126)	พอเพียง (127)	พอเพียง (19.8)	พอเพียง (15.1)	เผื่อระวัง (0.127)	พอเพียง (69)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สมบัติดินในแปลงมะเขือเทศที่ระดับความลึก 0 – 30 เซนติเมตร

เกษตรกร	pH	ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (%)	ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	แคลเซียม	แมกนีเซียม	เหล็ก	แมงกานีส	สังกะสี	ทองแดง	โบรอน
					มิลลิกรัม/กิโลกรัม								
อาเจ้อ	กรดรุนแรงมาก (4.40)	สูงมาก (6.25)	เฝือระวัง (1.21)	สูงมาก (0.30)	สูง (30.6)	สูงมาก (432)	ต่ำ (462)	ปานกลาง (133)	สูงมาก (50.6)	สูงมาก (16.0)	สูง (1.1)	ปานกลาง (0.43)	ต่ำมาก (0.37)
อาเค	กรดจัดมาก (4.98)	สูงมาก (7.39)	เฝือระวัง (1.30)	สูงมาก (0.32)	สูง (33.3)	สูงมาก (678)	ปานกลาง (1,227)	ปานกลาง (244)	สูงมาก (27.8)	สูงมาก (10.0)	สูง (1.62)	ปานกลาง (0.4)	ต่ำมาก (0.22)
อายา	กรดจัดมาก (4.77)	สูงมาก (7.34)	ปลอดภัย (0.86)	สูงมาก (0.33)	สูง (32.8)	สูงมาก (400)	ต่ำ (645)	ต่ำ (128)	สูงมาก (29.9)	สูงมาก (6.68)	ปานกลาง (0.52)	ปานกลาง (0.61)	ต่ำ (0.40)
นิเวศน์	กรดรุนแรงมาก (4.04)	สูงมาก (8.42)	ปลอดภัย (0.87)	สูงมาก (0.42)	ต่ำ (5.70)	สูงมาก (200)	ต่ำมาก (259)	ต่ำ (69)	สูงมาก (45.6)	สูงมาก (5.44)	ปานกลาง (0.9)	ต่ำ (0.23)	ต่ำ (0.45)

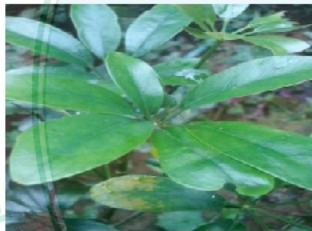
องค์ความรู้และภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น บ้านแม่เตอ ต. แม่สลองนอก อ. แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย (ชนเผ่าอาข่า)

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑. หงส์ผาคำ (โลมาฉ้อจี) <i>Rynchanthus beesianus</i>			/		เหง้าต้มน้ำดื่มช่วยลดความดัน
๒. ตีนช้างคอย(ชาฉี) <i>Paris polyphylla</i> Smith			/		เหง้าใช้ทาแผลสด ช่วยห้ามเลือด หรือต้มน้ำอาบบำรุงร่างกายสตรีหลังคลอด
๓. มะกั้ง (ซิคูลู) <i>Hodgsonia heteroclita</i>		/	/		เนื้อในเมล็ด นำมาบั้งไฟรับประทาน หรือนำมาตำน้ำพริก มีรสมัน
๔. ต่างหลวง (แปะตะแปะเต๊ะ) <i>Trevesia palmata</i>		/			ดอกอ่อนนำมาลวกจิ้มน้ำพริก หรือนำมาแกง
๕. เตื่อหว่า(สี่ปีตะหม่อ) <i>Ficus</i> sp		/			ยอดและผลอ่อนรับประทานสดกับน้ำพริก หรือนำมาแกง ผลสุกรับประทานเป็นผลไม้

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๖. หวาย(ห่าจี้) <i>Calamus sp.</i>		/		/	ยอดอ่อนนำมาแกง หรือตำ มีรสขม ส่วนต้น แก้ไข้ในงานจักสาน
๗. ยาสูบผี(ยาข่อ) <i>Nicotina tabacum</i>			/		ใบแห้งนำมาบดใส่แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ช่วยให้แผลแห้งเร็ว
๘. ฮ่อม(เหมียง) <i>Baphicacanthus</i> Brem.			/	/	ใบขยี้แล้วพอกฝ่ามือฝ่าเท้า ช่วยลดไข้ หรือ ใช้ย้อมสีผ้า
๙. ราชาวดีป่า(อิงโพค่า) <i>Buddleja asiatica</i> Lour			/		ใบขยี้แล้วล้างมือใช้แทนสบู่ทั้งต้นใช้เปื้อปลา
๑๐. โป่งมดง่าม(ยาเทใหม่ซ่า) <i>Stemona burkillii</i> Prain					รากนำมาทุบหรือบดเป็นผงใส่รังมด ช่วย กำจัดมด หรือนำมาพอกแผลกำจัดเหา ช่วย ลดระดับน้ำตาลในเลือด แก้กิดสีดวงทวาร และแก้ปวดฟัน

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑๑. วานโก่แดง(แะกะกูเณะ) <i>Vigna umbellata</i> (Thunb.)			/	/	รากนำมาย้อมเปลือกไข่ ให้สีแดงสด ใช้ประกอบในพิธีขึ้นปีใหม่ของชาวอาข่า
๑๒. ว่านน้ำ(ลองชะ) <i>Acorus calamus</i> Linn.			/	/	เหง้ารับประทานสด หรือต้มน้ำดื่ม แก้ปวดท้อง ท้องอืด หรือใช้ทำสารสกัดกำจัดศัตรูพืช
๑๓. หางไหลแดง(แบจะ) <i>Derris elliptica</i>				/	ใบขยี้ทาแก้อาการผื่นคัน ใช้เบื่อปลา และทำสารสกัดกำจัดแมลง
๑๔. - (แห่นุ่มชี้)			/		
๑๕. ละอองดาว(อาปะเยยะ) <i>Hypoestes phyllostachya</i> Baker			/		ใบต้มน้ำแก้ปวดหัว

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑๖. - (ชาลาบูบา) <i>Mussaenda</i> sp.			/	/	ยางใช้ทำกับดักจับจิ้งจั่น รากต้มน้ำดื่ม แก้กัวบวม เป็นเถา และ ต้น
๑๗. ผักแว่นแดง(เมียวเมียวนิ) <i>Iresine herbstii</i> Hook.			/		ใบขยี้แล้วพอกฝ่ามือฝ่าเท้า ช่วยลดไข้ หรือ ใช้ย้อมสีผ้า
๑๘. พลับพลึง(จะปะ) <i>Crinum asiaticum</i> L.			/		ใบ ตำพอกแล้วใช้ผ้าพันลดอาการปวด บวม กระดูกหัก
๑๙. ชะย่อมใหญ่(อะเบาะซ่า) <i>Rauwolfia verticillata</i> (Lour.) Baillon			/		ราก ต้มดื่มรักษาปวดท้อง
๒๐. บูกวางคก(จียอ) <i>Amorphophallus paeoniifolius</i> (Dennst.) Nicolson		/			ลำต้นไต่ดิน รับประทาน

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๒๑. พลุช้าง(ฉ่องกะ) <i>Rhaphidophora peepla</i> Schott			/		หัวรวมกับเกลือกินบำรุงกำลังม้าและวัว
๒๒. ว่านนกคุ้ม(บูมาคาย้อง) <i>Alocasia cucullata</i> (Lour.) G. Don			/		หัวตำทาตามร่างกายลดไข้ หรือกินถ้า รู้สึกคันคอ แสดงว่าไข้หาย
๒๓. น้้ามือพระนารายณ์(แผ่ชื่อ หล่อจ๊ะ) <i>Schefflera</i> sp.			/		ต้น ดองเหล้าส่วนผสมรักษาอาการปวด เมื่อย
๒๔. ม้าสามต่อน(ดาเปี้ยะดาหมุ) <i>Asparagus filicinus</i> Buch.-Ham.			/		รากต้มกินแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๒๕. – (เลาะปีเปี้ยของ) <i>Artemisia</i> sp.			/		ใบ ราก แก้วปวดบวมตามร่างกาย หยอดแก้หูเป็นหนอง (ไปเด็ดใช้เองไม่ได้ ต้องมีคนเด็ดทิ้งไว้ก่อน) ผสมกับน้ำ หน่อไม้ดอง
๒๖. สาบแร้งสาบกา(ยาไหม้ชี่) <i>Ageratum conyzoides</i> L.			/		ใบรวมกับสาบเสือ บดห้ามเลือด สมาน แผล
๒๗. ผักกาดช้าง(ยะโมโด) <i>Crassocephalum</i> <i>crepidioides</i> (Benth.) S. Moore		/			ยอด รับประทานสดหรือต้มจิ้มน้ำพริก ผัดใส่เนื้อ
๒๘. ปั้งหอม(ฮาหุมเตอู๋) <i>Clerodendrum chinense</i> (Osborn.) Mabb. var. <i>simplex</i> (Moldenke.) S.L. Chen			/		ใบเผาไฟประคบแก้ปวดบวม

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๒๙. สาบหมา(ยามูหนะ) <i>Ageratina adenophora</i> (Spreng.) R.M. King & H. Rob.			/		ใบอ่อนและยอด ตำพอกแผลติดเชื้อและมีอาการบวม (ใช้ร่วมกับโมชิ)
๓๐. ดาวเรือง(ล้อเดาะ) <i>Tagetes erecta</i> L.			/		ดอกผสมกับโห้ชีโห้หนะ อะแนห์แซะ แซ่น้ำดื่ม แก้อิ
๓๑. หญ้าขี้ทูต(อาคาเยเดาะ) <i>Artemisia roxburghiana</i> Besser			/		ผสมอาฮุ่มเดะเซ่ อังไฟ นั้งหลังคลอด ทำ ให้แผลแห้งเร็ว
๓๒. หนาดใหญ่(อาฉ่องลงมะ) <i>Blumea balsamifera</i> (L.) DC.			/		ใบ ผิงนั้งทับอยู่ไฟ

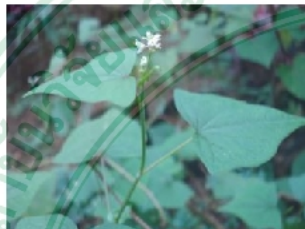
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๓๓. ผักปลัง(ละบือชาฉี่) <i>Basella rubra</i> L.			/		ใบ ตำพอกแผลมีดบาด
๓๔. ปิดปิวแดง(วอแซมมะ) <i>Anredera cordifolia</i> (Ten.) Steenis			/		ราก ต้มดื่มรักษาเลือดจับตัวบริเวณช่องท้อง (ท้องน้อย) สำหรับผู้หญิงคลอดลูกใหม่ๆ
๓๕. ผักลิ้มผัว(ตำกุ่ม) <i>Lobelia angulata</i> Forst.			/		ตำทั้งต้นทาแก้ผื่นคัน (งูสวัด)
๓๖. สะฟ้านกัณ(ห่อกวอมะ) <i>Sambucus javanica</i> Reinw. ex Blume			/		เมล็ดให้นกกิน ใบลงไฟพอกแผล แก้ปวดบวม
๓๗. มะละกอ(หยีจองงาแบะ) <i>Carica papaya</i> L.		/	/		ลูกมะละกอปอกเปลือก (ยาง) ทาบริเวณรูทวารเด็กลดไข้ ตัวร้อน (สวนทวาร)

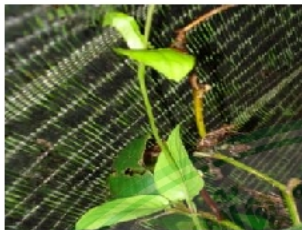
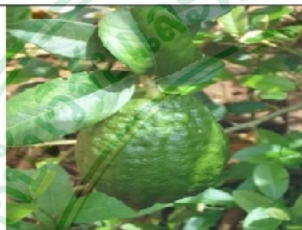
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๓๘. กระดุกไก่(เลาะฆ่าเลาะมา) <i>Chloranthus erectus</i> (Buch. -Ham.) Verdc.			/		ใบเผาไฟตำพอกแก้ปวดบวม
๓๙. ผักปลาบ(แหะมะมิจ๊ะ) <i>Commelina bengalensis</i> L.			/		มี 2 ชนิดพันธุ์ใบเล็กกับใบใหญ่ ถ้าใช้ใบใหญ่จะทำให้แผลเน่า แต่ใบเล็กช่วยให้แผลแห้งเร็ว
๔๐. เอื้องหมายนา(หมีเจ็กอ่อย) <i>Costus speciosus</i> (Koen.) Sm.			/		ใบ ต้มดื่มส่วนผสมยารักษาปวดท้อง
๔๑. คว่าตายหงายเป็น(ป่าตึยป่าเต๊ะ) <i>Kalanchoe pinnata</i> (Lam.) Pers.			/		ใบ ตำพอกบริเวณไฟไหม้

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๔๒. มะระขี้นก(สีโครโลชา) <i>Momordica charantia</i> L.		/	/		ใบ ตำพอกบริเวณงูกัด
๔๓. กลิ้งกลางดง(คาละ) <i>Dioscorea alata</i> L.			/		ใช้ต้นที่ปลูกเอง ไม่เอาต้นที่เกิดขึ้นในป่าธรรมชาติ (ใช้หัวมาฝานเคี้ยวกับหมาก) ส่วนต้นที่ขึ้นตามป่าใช้แช่น้ำหรือเหล้าให้สัตว์กิน ช่วยขับพยาธิ
๔๔. มะไฟ(ซีโฉ่ว) <i>Baccaurea ramiflora</i> Lour .		/	/		เปลือกผล รวมกับน้ำหน่อไม้ดอง ฉอดู แล้วพอกบริเวณที่เป็นฝี ขับหนอง ทำให้แผลแห้ง
๔๕. - (หลู่เพี้ยะ) <i>Mallotus</i> sp.				/	ต้น ทำฟืน
๔๖. ชะรักป่า(ซุ่มป่าโดโยะ) <i>Clerodendrum serratum</i> (L.) Moon var. <i>serratum</i>			/		ราก ต้มดื่มรักษาอาการปวดท้อง

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๔๗. น้ำลายผีเสื้อ(อาจุฬหมา) <i>Callicarpa rubella</i> Lindl.			/		ราก ต้มดื่มรักษาอาการหน้ามืดตาลาย
๔๘. ปิงขาว(ท่าอุ้มเดชะ) <i>Clerodendrum colebrookianum</i> Walp.			/		ใบ ผิงไฟรอนึ่งสำหรับสตรีอยู่ไฟ
๔๙. อีเรือน(ลอเฉาะ)		/			ใบ ต้มให้เด็กอาบรักษาผื่นคัน (ใช้ร่วมกับยอดฝรั่ง) กินยอดสด จมน้ำพริก
๕๐. กระเจี๊ยบแดง(อะมิสีแยะ) <i>Hibiscus sabdariffa</i> L.		/		/	เปลือกต้นใช้ทำเป็นเชือก สनตะพายควาย ไข่มัดสิ่งของ กินเปลือก
๕๑. กล้วยป่า(งาฟื่อเหลาะ) <i>Musa acuminata</i> Colla		/		/	ลำต้นเป็นอาหารหมู

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๕๒. ฝรั่ง(แตมะ) <i>Psidium guajava</i> L.		/	/		ใบเคี้ยวทาที่รูสะดือทารก (ผสมยอดขีฉ่า) แก้วปวดสะดือ หรือกินแก้ท้องร่วง
๕๓. บานเย็น(มิขิมิซุง) <i>Mirabilis jalapa</i> L.			/		ใบลนไฟ พอกแก้ปวดบวม
๕๔. หญ้าจัมพินควาย(ก้อจอดิซี) <i>Arundina graminifolia</i> (D. Don) Hochr.			/		ตำพอกแผลกระดูกหัก
๕๕. ผักแว่น(อะเปียวห่อแซะ) <i>Oxalis corniculata</i> L.		/			ฝักมีรสเปรี้ยว กินเล่น
๕๖. หญ้าเอ็นยืด(กุแจยากะ) <i>Plantago major</i> L.			/		ใบ ตำพอกรักษาโรคกระดูก ต่อเส้นเอ็น พอกจนกว่าจะหาย

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๕๗. ตองกง(อาก่อง) <i>Thysanolaena maxima</i> Kuntze			/	/	ใช้ 3 ใบ เคี้ยวกินแก้ปวดท้อง ท้องร่วง
๕๘. ผักบั้งส้มกวอแซะปะ) <i>Fagopyrum cymosum</i> (Trevir.) Meisn.			/		ใบตำพอกแผล ไก่กระดุก ปีก หัก (ผสมกับเมล็ดข้าวและชา)
๕๙. ผักไผ่(อาจิปาจะ) <i>Polygonum odoratum</i> Lour.		/	/		ตำใบทาพอกแผลที่เป็นตุ่มมีน้ำหนอง
๖๐. ไข่กุ่มพู(แหละโสนี) <i>Rubus ellipticus</i> Sm. var. <i>obcordatus</i> (Franch.) Focke		/	/		ยอดสีเหลืองกินแก้ปวดท้อง ยอดสีดำ (แหละโสนะ) แก้กระดุกหัก

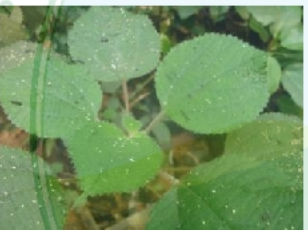
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๖๑. หมาม่วย(อาคือซึน) <i>Paederia</i> sp.			/		หมาม่วย ใช้รากหรือใบ ตำพอกแผลแก้ปวดบวม ต้มกินแก้ปวดท้อง
๖๒. มะนาวควาย(ยะชาสีเละ) <i>Citrus medica</i> L.		/			เนื้อในจิ้มกินกับน้ำพริก มีรสเปรี้ยว (กินคล้ายส้มโอ) สีเละผู่ (ส้มที่กินได้ทั้งเปลือก จิ้ม น้ำพริก)
๖๓. มะแขว่น (ซอหงษ์)		/			ผลสดและแห้งใช้เป็นเครื่องเทศ
๖๔. ผักคาวตอง(พาซ่อ) <i>Houttuynia cordata</i> Thunb.		/			รากและใบ รับประทานกับลาบหรือใช้จิ้ม น้ำพริก
๖๕. ดับยาง(หยู่มาซูเบ๊ยะ) <i>Solanum erianthum</i> D. Don			/	/	ใบพอกแก้ปวดบวม ลำต้นเผาเป็นถ่าน ทำดินปืน ใบรองทำถั่วเน่า

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๖๖. มะเขือพวง(ชีคาลามะ) <i>Solanum torvum</i> Sw.		/			ผล ต้มจิ้มน้ำพริก
๖๗. ผักกุ่ม(ห่อเหมียะ) <i>Crateva</i> sp.			/		ใบผักกุ่ม น้ำมันหมี ชিং ตำรวมกันแล้ว เหล็กแหลมจุ่ม และนำไปจิ้มบริเวณ ศีรษะ แก้อาการเหือง (ดีซ่าน)
๖๘. ผักติ๊ด(ห่อลี) <i>Solanum americanum</i> Mill.		/	/		ยอด) รับประทาน ใส่ในแกง จิ้มน้ำพริก และผัดใส่หมู เข้ายาทาแก้ปวด
๖๙. ดาดตะกั่วเถา(ยากอมะ) <i>Cissus javana</i> DC.			/		ต้นแช่น้ำขั้วพวยธิไล่เดือนในสัตว์เลี้ยง
๗๐. กระเทียมจีน(แซง) <i>Allium chinense</i> G. Don		/			ใบ รับประทานหรือตำใส่น้ำพริก

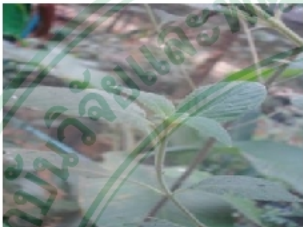
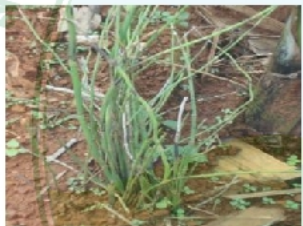
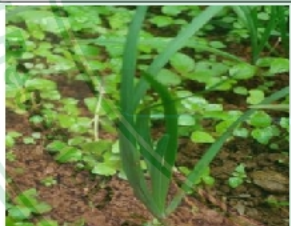
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๗๑. กุหลาบไหม(แลโอพี) <i>Rubus niveus</i> Thunb.		/			ราก ต้มดื่มแก้ท้องเสีย
๗๒. หอมชู(อูชี)		/			
๗๓. หมักก้ากดยสุเทพ (แนเดาะ)			/		
๗๔. สันพร้าวญ <i>Justicia gendarussa</i> Burm.f.					
๗๕. <i>Clerodendrum</i> sp.					

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๗๖.เอ็นอ้าน (เบเบหล่างะ) <i>Osbeckia stellata</i> Buch.-Ham. ex Ker Gawl. var. <i>crinata</i> (D.Don) C. Hansen			/		(ราก) เป็นส่วนผสมของยาลดความดันโลหิตสูง
๗๗.แซะโปะโลได้ะ <i>Curcuma</i> sp.		/			(หัวและใบ) รับประทาน
๗๘.ผักขี้ล้อม(วอเกาะ) <i>Oenanthe javanica</i> (Blume) DC.		/			(ใบ) รับประทานกับลาบหรือน้ำพริก
๗๙.งาขี้ม่อน (นุชี) <i>Perilla frutescens</i> (L.) Britton		/			

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๘๐.			/		
๘๑. ออพุดอู่ย <i>Polygonatum kingianum</i> Coll. et Hemsl.			/		(ราก) ต้มรับประทานรักษาอาการเวียนศีรษะ
๘๒.			/		
๘๓. วอห่ำ		/			(ใบ) รับประทานกับลาบหรือน้ำพริก

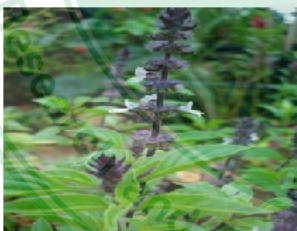
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๘๔.ดอกไม้จีน(อาแฮยซี) <i>Hemerocallis cf. fulva</i> (L.) L.		/	/		(ใบ) รับประทานกับลาบหรือน้ำพริก (ราก) ต้มรับประทานรักษาอาการ ไข้ หลัง คลอดบุตร
๘๕.อามีซาลาบูบะ			/		(ราก) ต้มรักษาอาการอาหารเป็นพิษ
๘๖.หล่อแซ่ <i>Boehmeria</i> sp.			/		(ใบ) พอกรักษาแผลไฟไหม้
๘๗.มะเขือข่า <i>Solanum aethiopicum</i> L.		/			(ผล) รับประทานจิ้มน้ำพริก

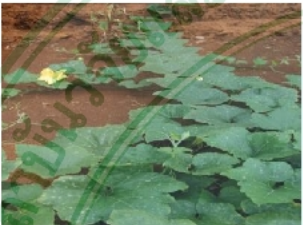
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๘๘.เหียงอกปลาหมอคเทศ <i>Acanthus montanus</i> T. Anders.			/		
๘๙.อาเบอซีติ <i>Bauhinia</i> sp.			/		
๙๐.ตาเหินหลวง (มาเตาะ) <i>Hedychium stenopetalum</i> Lodd.				/	(ต้น) ไม่ประดับ และสมุนไพร แต่ไม่ทราบการใช้ประโยชน์
๙๑.			/		
๙๒.			/		

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
					
๙๓. ชุ่มฉี่					(ราก) ต้มดื่มรักษาอาการปวดตา หรือปวดบวม
๙๔. <i>Equisetum debile</i> Roxb. ex Vaucher			/		
๙๕. แชจี้ <i>Allium</i> sp.		/			
๙๖. มันเทศ(หล่ำซู้ย)		/			

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
<i>Ipomoea batatas</i> (L.) Lam.)					
๙๗. อาชีดาเดอ <i>Dicranopteris linearis</i> (Burm.f.) Underw.					
๙๘. อาหะหนิหล่าดู <i>Celosia</i>				/	
๙๙. อาหล่องมะ			/		

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑๐๐.ตะยอ			/		
๑๐๑.ซีฮ่ายะ <i>Solanum</i>		/			
๑๐๒.มะระหวาน(มะเท่ ณะ) <i>Sechium edule</i> (Jacq.) Sw.		/			
๑๐๓.อาปะแซะ <i>Polygonum</i>			/		

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑๐๔.ค้อชี			/		
๑๐๕.พริกกันซี่ (กลีบดอกสีเหลือง ผลตั้งขึ้น)(สำพ) <i>Capsicum frutescens</i> L.		/			
๑๐๖.ขोजีहां			/		
๑๐๗.โหระพา (จะกูลูเหมียว) <i>Ocimum basilicum</i> L.		/			

ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑๐๘. ปัญจพันธ์ (เจียวกู่หลัน) <i>Gynostemma pentaphyllum</i> (Thunb.) Makino			/		
๑๐๙. ฟักทอง(มะแตะ) <i>Cucurbita cf. maxima</i> Duchesne		/			(ผล) รับประทาน
๑๑๐. ฟักทอง (ลูกยาว สีน้ำตาล) <i>Cucurbita cf. moschata</i> Duchesne		/			(ผล) รับประทาน
๑๑๑. ว่านไก่แดง <i>Aeschynanthus</i> <i>andersonii</i> C.B. Clarke				/	
๑๑๒. <i>Nervillea</i>				/	

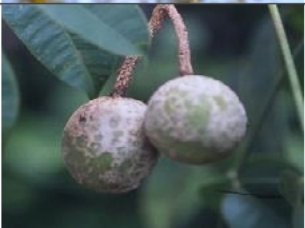
ชื่อไทย (ชื่อท้องถิ่น)	ชื่อท้องถิ่น (รูป)	การใช้ประโยชน์			การใช้ประโยชน์
		อาหาร	สมุนไพร	ใช้สอยอื่นๆ	
๑๑๓. บัวย <i>Prunus mume</i> Siebold & Zucc.		/			(ผล) รับประทานเป็นผลไม้
๑๑๔. หอมใหญ่ (แฮบอโลโต้ะ) <i>Allium cepa</i> L. cv. group Aggregatum		/			(หัว) รับประทาน

ความหลากหลายของพืชในแปลงรวบรวมสมุนไพรบ้านสันติคีรี ต. แม่สลองนอก อ. แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	กระเจี๊ยบแดง	<i>Hibiscus sabdariffa</i> L.	MALVACEAE	ยอดนำมาต้มน้ำใส่ปลากระป๋อง ใส่จืดผักกาด กลิบดอกต้มน้ำดื่มช่วยขับปัสสาวะ ช่วยย่อยอาหาร ลดไขมันในเส้นเลือด และลดความดันโลหิต
	ส้มป่อย	<i>Acacia concinna</i> (Willd.)	LEGUMINOSAE (FABACEAE)	ใบนำมาทุบแช่น้ำให้เดือดก่อนอาบ แก้ไข้ รักษาแผลสดหรือตำกินแทนชา ช่วยขับสารพิษในร่างกาย ยอดอ่อนมีรสเปรี้ยว กลมกล่อม นิยมนำมาแกงกับปลาหรือหมู ผลแห้งใช้ในพิธีมงคล
	มันเทศ	<i>Ipomoea batatas</i> Lamk.	CONVOLVULACEAE	ยอดอ่อน ลวกกินกับน้ำพริกหรือนำไปแกงส้ม แกงใส่ปลาหัวใต้ดิน นำไปนึ่ง เผา ต้ม จิ้มกับน้ำตาล หรือนำไปทำขนมหวาน
	พริกกะเหรี่ยง	<i>Capsicum frutescens</i> Linn.	SOLANACEAE	ผลมีรสเผ็ดร้อนและกลิ่นหอม ใช้เป็นเครื่องเทศปรุงรส ช่วยให้เจริญอาหาร

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
 	มะตาด	<i>Dillenia indica</i> Linn.	DILLENIACEAE	รากใช้เป็นยาถอนพิษจาก แมลงกัดต่อย เปลือกและใบมีรสฝาดใช้ เป็นยาสมานได้ดี ผลมีเมือกเป็นวุ้นเหนียว ช่วยเคลือบแผลในกระเพาะ ผลใช้ทำแกงต่างๆ
 	ไข่น้ำ	<i>Vitex glabrata</i> R. Br.	VERBENACEAE	เปลือกต้น แก้ท้องเสีย แก้บิด แก้ไข้ ตาลขโมย ราก แก้ท้องเสีย เจริญอาหาร
 	มะรุม	<i>Moringa okeifera</i> lamk.	MORACEAE	ใบอ่อน ดอกอ่อนกินเป็นผักสด หรือลวกจิ้มน้ำพริก ผักอ่อนทำแกงส้ม ใบใช้ถอนพิษไข้ แก้เลือดออกตามไรฟัน แก้อักเสบ ขับปัสสาวะ ป้องกันมะเร็ง ลดความดันโลหิต

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	แคหางค่าง	<i>Fernandoa adenophylla</i>	BIGNONIACEAE	ดอกต้มกินกับน้ำพริก แก้วปวดท้อง ช่วยขับลม ขับปัสสาวะ แก้น้ำ และแก้หอบหืด
	อ้อยช้าง	<i>Lannea coromandelica</i> (Houtt.)	ANACARDIACEAE	เปลือกต้นใช้ใส่แผลสด แก่นต้มน้ำดื่ม ทำให้ชุ่มคอ แก้ กระจาย
	มะกอกป่า	<i>Spondias pinnata</i> Kurz.	ANACARDIACEAE	ยอดมีรสเปรี้ยวใช้กินสดกับลาบ น้ำพริก ผลใช้ใส่น้ำพริกตา แดงหรือส้มตำ
	หวายหนามขาว	<i>Calamus floribundus</i> Griff.	PALMAE	หน่ออ่อนใช้ทำอาหาร ใส่ในแกงแค รากต้มน้ำดื่ม รากอ้อยดำ มีรสหวานขมๆ ต้มแก้ไข้ บำรุงร่างกาย แก้อ่อนเพลีย เนื้อในผลรับประทานได้
	ผักกูด	<i>Asystasiella neesiana</i> Lindau	ACANTHACEAE	ยอดอ่อนกินเป็นผักสดลวกนึ่งกินกับน้ำพริก หรือผัดน้ำมัน หอย สรรพคุณช่วยลดไข้ บำรุงสายตา บำรุงโลหิต

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	อบเชย	<i>Cinnamomum bejolghota</i> (Ham.)	LAURACEAE	เปลือกต้นใช้เป็นเครื่องเทศ มีกลิ่นหอม ช่วยลดน้ำตาลในเลือด แก้ท้องอืดเฟ้อ
	ขี้เหล็ก	<i>Cassia siamea</i> Lamk.	LEGUMINOSAE	ดอกและใบอ่อนมีรสขม นิยมนำมาลวกแล้วนำมายำแกงใส่กะทิปลาย่าง ใบต้มน้ำดื่มแก้ท้องผูกและช่วยให้หลับสบาย
	หว่า	<i>Syzygium cumini</i> (L.) Skeels	MYRTACEAE	ใช้ยอดอ่อนจิ้มน้ำพริก ผลสุกกินเป็นผลไม้ หรือใช้ย้อมสีธรรมชาติ ให้สีม่วงอมชมพู
	สะตอ	<i>Parkia speciosa</i> Hassk.	MIMOSACEAE	เมล็ดอ่อนมีกลิ่นเฉพาะตัวกินสดจิ้มน้ำพริก หรือนำมาผัดใส่กุ้งช่วยลดน้ำตาลในเลือด และลดความดันโลหิต

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ขมิ้นชัน	<i>Curcuma longa</i> Linn	ZINGIBERACEAE	เหง้า ต้มน้ำดื่ม เป็นยาแก้ ปวดท้อง ช่วยขับลม แก้โรคกระเพาะ ใช้เป็นเครื่องเทศปรุงอาหารต่างๆ
	ขมิ้นขาว	<i>Curcuma mangga</i> Val.&.Zijp	ZINGIBERACEAE	เหง้ากินสด แก้โรคกระเพาะ ช่วยขับลม และแก้ท้องอืด
	ไผ่หวาน	<i>Bambusa</i> sp.	GRAMINEAE	หน่อนำมาประกอบอาหารต่างๆ เช่น ต้ม แกง ผัด ยำ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	เพกา	<i>Oroxylum indicum</i> (L.) Kurz.	BIGNONIACEAE	ฝักอ่อนกินเป็นผัก และช่วยเจริญอาหาร นำมาเผาหรือคั่วแล้วปรุงเป็นยา หรือกินกับน้ำพริกและลาบ
	ชะอม	<i>Acacia insuavis</i> (Lace) I.C. Nielaen	LEGUMINOSAE- MIMOSOIDEAE	ยอดอ่อน กินสดกับตำมะม่วง แกงใส่ปลาแห้งหรือทอดใส่ไข่
	นางแลว	<i>Aspidistra sutepensis</i> K.Larsen	CONVALLARIACEAE	ช่อดอกอ่อน นิยมนำมาใส่ในแกงแค ให้รสขมอมหวาน
	เอื้องหมายนา	<i>Sostus speciosus</i> (J.G. Koenig) Sm.	ZINGIBERACEAE	เป็นสมุนไพรต้มเข้ายาแก้ ปวดหลังปวดเอว แก้นิ่วขับปัสสาวะ ใช้ไม้ทกลนไฟให้น้ำหยดเอาน้ำผสมทาแก้ผื่นคันเป็นฝ้า
	ตำหลวง	<i>Trevesia palmata</i> (Roxb.ex Lindl.)	ARALIACEAE	ผลกินเป็นผัก ดอกอ่อนแกงรวมกับแกงแค หรือลวกกินกับน้ำพริกรสชาติหวานขม

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	หงอนไก่	<i>Cucumis</i> sp.	CUCURBITACEAE	เนื้อผลไม้รสเปรี้ยว รับประทานสด หรือนำมาตำน้ำพริก
	กรูงเขมา (เครือหมาน้อย)	<i>Cissampelos pareira</i> Linn.	MENISPERMACEAE	ทั้งต้นแก้พิษเบื่อเมา ขับสารพิษ ลดน้ำตาลในเลือด
	ชะมวงแคระ	<i>Garcinia ciwa</i> Roxb.	CLUSIACEAE	รากและใบ แก้ไข้กระหายน้ำ แก้ไอ ขับเสมหะ ยอดอ่อนรับประทานเป็นผัก ผลชะมวงมีรสเปรี้ยวกินได้
	เผือกอ้อย	<i>Colocasia esculenta</i> Schott.	ARACEAE	กินหัวเป็นอาหาร (เป็นเผือกพื้นบ้านแถบอุบลฯ เป็นลำออกพินดินต่างจากเผือกทั่วไป งอกเป็นลำคล้ายต้นอ้อย แต่ลำทั้งต้นเป็นเนื้อเผือก)
	มะเขือพวง	<i>Solanum torvum</i> Sw.	SOLANACEAE	ผลอ่อนใช้รับประทานเป็นผักสดลวกหรือคั่วน้ำมันจิ้มกับน้ำพริก สามารถใช้ใส่ในอาหารหลากหลายชนิด เช่น น้ำพริกกะปิ แกงเผ็ด แกงเขียวหวานและห่อหมกไก่

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	พริกพาน	<i>Zanthoxylum</i> sp.	RUTACEAE	เปลือกผลมีกลิ่นหอม ใช้เป็นเครื่องเทศปรุงรส ใบอ่อนรับประทานเป็นผักสดจิ้มน้ำพริก ลาบ
	สะเดา	<i>Azadirachta indica</i>	MELIACEAE	ดอกอ่อนกินกับลาบ ใบและเมล็ด ใช้ทำน้ำหมักไล่แมลง ศัตรูพืช
	แตงกะลา	<i>Passiflora quadrangularis</i> Linn.	PASSIFLORACEAE	ผลอ่อนนึ่งจิ้มน้ำพริก ต้มหรือแกง ผลสุกรับประทานเป็นผลไม้
 	โปงมดงาม (หนอนตายหายาก)	<i>Stemona burkillii</i> Prain	STEMONACEAE	เหง้าทุบให้ละเอียดผสมกับน้ำมันหมู ใช้ใส่รังมดเพื่อฆ่ามดหนอน และทำสารสกัดฉีดพ่นไล่แมลง

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	กำลั้งเจ็ดข้างสาร	<i>Lasianthus puberulus</i> Craib	RUBIACEAE	ต้นสดหรือแห้ง ต้มน้ำหรือดองเหล้าดื่มเป็นยาบำรุงกำลัง บำรุงเลือด
	โตไม่รู้ล้มตัวเมีย	<i>Elephantopus scaber</i> L.	COMPOSITAE	ทั้งต้นต้มน้ำดื่มหรือดองเหล้า บำรุงกำลัง แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย
	เท้ายายม่อม (กาสะลองน้อย)	<i>Clerodendrum petasites</i> S. Moore	VERBENACEAE	มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อไวรัส
	กระดุกไก่ดำ	<i>Justicia valida</i> Ridl. var. <i>glandulosa</i>	ACANTHACEAE	แก้ปวดบวม ถอนพิษแมลงสัตว์กัดต่อย
	อินทนิลน้ำ	<i>Lagerstroemia speciosa</i> Pers.	LYTHRACEAE	ใบหรือรากต้มน้ำดื่มช่วยขับปัสสาวะ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	เถาเอ็นอ่อน	<i>Cryptolepis buchanani</i> Roem.&Schult.	PERIPLOCEAE	เถาต้มน้ำดื่ม แก้ปวดเมื่อย บำรุงกำลัง แก้เส้นเอ็นพิการ
	ตะเคียนทอง	<i>Hopea</i> sp.	DIPTEROCARPACEAE	แก้โรคผิวหนัง
	เถาวัลย์งูดิน (รางจืด ดอกขาว)	<i>Thunbergia fragrans</i>	THUNBERGIACEAE	มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อไวรัส แก้พิษ เบื่อเมา แก้ไข้ ร้อนใน
	ผีเสื้อหลวง	<i>Casearia kerrii</i> Craib	FLACOURTIACEAE	ใช้ผสมกับผีเสื้อน้อยใช้เป็นยาอบตัว

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	โปรงฟ้า (ชะเอม)	<i>Myriopteron extensum</i> Schum.	PERIPLOCACEAE	เปลือกต้นต้มน้ำดื่ม แก้ไอ ทำให้ชุ่มคอ และช่วยขับเสมหะ
	ทิงเจอร์ตัน (มะละกอฝรั่ง)	<i>Jatropha multifida</i> Linn.	EUPHORBIACEAE	น้ำยางช่วยสมานแผลใช้ใส่แผลมีดบาด แผลปากเปื่อยและแก้ปวดฟัน
	สบู่เลือด (เปกล้าเลือดเครือ)	<i>Stephania pierrei</i> Diels	MENISPERMACEAE	เถาใช้ดองเหล้าดื่มแก้เหน็บชา เป็นยาบำรุงเลือดและแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย
	กวาวเครือดำ (สะบ้าลิง)	<i>Mucuna macrocarpa</i> Wall.	LEGUMINOSAE-PAPILIONACEAE	เถาตากแห้งต้มน้ำหรือดองเหล้า ดื่มบำรุงร่างกายบำรุงกำลังเพศชาย
	แป๊ะตำปึง (จักรนารายณ์)	<i>Gynura procumbens</i> L.	COMPOSITAE	ใบรับประทานสด เป็นสมุนไพร รักษาเมะเร็ง ช่วยลดความดัน

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ว่านหางช้าง (ว่านมีดยับ)	<i>Belamcanda chinensis</i> DC.	IRIDACEAE	เหง้า รักษาโรคคางทูม แก้อาเจียน แก่เจ็บคอ ต่อมทอลซิล อักเสบ และแก้กระดูกพิการ
	พันธุเขียว (ม่านพระ อินทร์)	<i>Stachytarpheta</i> <i>cayennensis</i>	AMARANTHACEAE	ทั้งต้น ใช้รักษาโรคนี้่ว กระเพาะอาหาร คออักเสบ ปวด ตามข้อ มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อไวรัส ใช้พอกแก้ฝีหนอง
	นมสวรรค์	<i>Clerodendrum</i> <i>paniculatum</i> Linn.	VERBENACEAE	ใบตำพอกแก้ไข้ต้นบวมราก ดอก และต้น แก้พิษแมลงกัด ต่อย และช่วยลดไขมันในเส้นเลือด
	หางแมว (ตรีชะวา)	<i>Justicia betonica</i> L.	ACANTHACEAE	ทั้งต้นใช้ดับพิษทั้งปวง ช่วยสมานแผล รักษาโรคผิวหนังและ ขับปัสสาวะ
	ฮางเย็น	<i>Milletia kityana</i> Craib	LEGUMINOSAE- PAPILIONOIDEAE	ทั้งต้นต้มน้ำดื่ม ช่วยลดไข้

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ว่านไก่แดง	<i>Eleutherine americana</i>	IRIDACEAE	หัว ช่วยขับลม แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ
	ผักติ้ว (ต้อยตั่ง)	<i>Solanum spirale</i> Roxb.	SOLANACEAE	เป็นยาเย็นใช้ถอนพิษไข้ แก้ท้องอืด ขับลม ใบใส่แกงหัวปลี แกงขนุน เพื่อลดความเผ็ด
	ประดงเลือด (มะพอก)	<i>Parinari anamense</i> Hance	ROSACEAE	แก่นต้มน้ำอาบแก้ผื่นคัน ปวดแสบปวดร้อน น้ำเหลืองไหล เปลือกต้นประคบแก้ไข้ใน แก้บวม

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ประดู่	<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz	PAPILIONOIDEAE	ช่วยฟอกเลือด บำรุงเลือด
	เสลดพังพอนตัวผู้	<i>Barleria lupulina</i> Lindl.	ACANTHACEAE	ใบตำพอกแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย ผสมเหล้าขาวทารักษา งูสวัด เริ่ม
	กระโดน (ผักปุย)	<i>Careya sphaerica</i> Roxb.	BARRINGTONIACEAE	ใบรับประทานสดช่วยฟอกเลือด แก้เบาหวาน
	มะหาด	<i>Artocarpus nitidus</i>	MORACEAE	รากแก้ไข้ ดับพิษร้อนใน แก่นเป็นยาขับพยาธิตัวดี พยาธิ ไส้เดือน

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ชุมเห็ดเทศ (หลัก มันหลวง)	<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz	PAPILONIOIDEAE	ช่วยพอกเลือด บำรุงเลือด
	ขนุน	<i>Artocarpus heterophyllus</i> Lamk.	MORACEAE	แก้เนื้องอก รักษาภูมิคุ้มกัน บำรุงเลือด บำรุงร่างกาย และใช้ ย้อมผ้า ให้สีเหลือง
	กำลังเสือโคร่ง	<i>Betula alnoides</i> Buch.- Ham.	BETULACEAE	เปลือกต้นต้มน้ำดื่ม บำรุงธาตุ บำรุงร่างกาย เจริญอาหาร และแก้ปวด เมื่อยตามร่างกาย
	มะเม่าสาย	<i>Antidesma sootepense</i> Craib	PHYLLANTHACEAE	รากต้มรวมกับเมล็ดข้าวเจ้า ต้มแก้ปัสสาวะขัด ใบมีรส เปรี้ยวใช้ใส่ในแกงเห็ดต่างๆ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	บานไม่รู้โรยป่า (หญ้าตุ่มหู)	<i>Gomphrena celosioides</i> Mart.	AMARANTHACEAE	รักษาริดสีดวงทวารหนัก
 	อ้อยแดง	<i>Saccharum officinarum</i> Linn.	POACEAE	บำรุงกำลัง ช่วยลดน้ำตาลในเลือด และแก้ไอ
 	หญ้าผากควาย	<i>Eleusine indica</i> (L.) Gaertn.	POACEAE	ทั้งต้นใช้เข้ายาแก้ริดสีดวง-จุมูก แก้อาเจียน แก้ไข้ แก้ท้องร่วง อาหารเป็นพิษ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ใบเตย	<i>Pandanus amaryllifolius</i> Roxb.	PANDANACEAE	ใบ ต้มน้ำดื่มช่วยขับลม ท้องอืดเฟ้อ และบำรุงหัวใจ
 	มะกั้ง	<i>Hodgesonia heteroclita</i>	CUCURBITACEAE	เนื้อในเมล็ดนำมาบึงไฟ รับประทาน หรือนำมาตำ น้ำพริก มีรสมัน ใบเผาไฟสูดดมรักษาโรคทางเดินหายใจ
 	ฝาง	<i>Caesalpinia sappan</i> L.	LEGUMINOSAE- CAESALPINIOIDEAE	แก่นต้มน้ำดื่มบำรุงกำลัง บำรุงหัวใจ ขับปัสสาวะ และ บำรุงเลือด

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	รางจืด (หน้าแน่น)	<i>Thunbergia laurifolia</i> Linn.	THUNBERGIACEAE	ทั้งต้นแก้พิษเบื่อเมา ขับสารพิษ ลดน้ำตาลในเลือด
	ตองหนาม	<i>Erythrina subumbrans</i> Merr.	PAPILIONACEAE	บำรุงเลือด บำรุงกำลัง (เพศหญิง)
	โกฐทั้งเก้า	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	UMBELLIFERAE	ช่วยขับลม แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ
	กระชายดำ	<i>Kaempferia parviflora</i> Wall. ex Baker	ZINGIBERACEAE	เหง้า รับประทานสดโดยเคี้ยวแล้วดื่มน้ำตาม หรืออบแห้งที่ตากแห้งเป็นผงผสมน้ำผึ้งปั้นเป็นลูกกลอน แก้อาการประจำเดือน ขับโลหิต

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	กระชาย	<i>Boesenbergia rotunda</i> (L.) Mansf.	ZINGIBERACEAE	เหง้า รับประทานสดช่วยขับลม แก้ท้องอืดเฟ้อ ช่วยขับประจำเดือน รักษาแผลในปาก ช่วยขับปัสสาวะ และบำรุงผิวพรรณให้สดใส
	กระบก	<i>Irvingia malayana</i> Oliv. ex A.W. Benn.	IRVINGIACEAE	เนื้อในเมล็ดรับประทานได้ ช่วยให้เจริญอาหาร ขับพยาธิในลำไส้ บำรุงไขข้อ แก้อ่อนพิการ ข้อขัด
	กฤษณา	<i>Aquilaria rugosa</i> K. Le- Cong	THYMELAEACEAE	เนื้อไม้มีกลิ่นหอมช่วยบำรุงหัวใจ ใช้เข้ายาแก้ลมวิงเวียน หน้ามืดตาลาย น้ำมันจากเมล็ดรักษาโรคเรื้อนและโรคผิวหนัง
	การบูร	<i>Cinnamomum zeylanicum</i> Linn.	LAURACEAE	น้ำมันหอมระเหยจากใบและกิ่งก้านช่วยแก้หวัด

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	กวาวเครือขาว	<i>Pueraria candollei</i> Graham ex Benth. var <i>candollei</i>	LEGUMINOSAE - PAPILIONOIDEAE	หัวทำให้แห้งและบดเป็นผง ผสมกับน้ำผึ้งเป็นยาลูกกลอน บำรุงผิวพรรณผ่องใส ลดริ้วรอยก่อนวัยและลดการหลุดร่วง ของเส้นผม
	รางแดง	<i>Ventilago denticulata</i> Willd.	RHAMNACEAE	ต้นหรือใบนำไปย่างไฟหรือตากแห้งใช้ต้มน้ำดื่มหรือชงดื่ม แทนชา แก้ปวดหลังปวดเอว บำรุงกำลัง
	รางจืดแดง	<i>Thunbergia coccinea</i> Wall. ex D. Don.	THUNBERGIACEAE	ใบและเถาใบ นำมาทุบแช่น้ำให้เด็กอ่อนอาบแก้ไข้ ขี้แล้ว นำมารักษาแผลสด หรือต้มน้ำกินแทนชาช่วยขับสารพิษใน ร่างกาย
	แคขาว	<i>Sesbania grandiflora</i> (L.) Desv.	PAPILIONACEAE	ดอก นำไปต้ม ลวก หรือนึ่งรับประทานเป็นเครื่องเคียง น้ำพริก เนื้อไม้ นำไปต้มน้ำดื่ม หรือนำไปฝนกับหินผญา ใส่ ในน้ำสะอาดใช้ดื่ม เปลือกต้นนำมาต้ม
	กำลังวัวเถลิง (ดึกเตียน)	<i>Anaxagorea luzonensis</i> Gray	ANNONACEAE	เปลือกต้นต้มหรือดองเหล้า ต้มบำรุงเลือด บำรุงธาตุ บำรุง กำลัง แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย เป็นยาอายุวัฒนะ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	มะขามป้อม	<i>Phyllanthus emblica</i> L.	EUPHORBIACEAE	ผลแก้รับประทานเป็นผลไม้ หรือนำไปตำสับตำช่วยลดอาการไอ ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยลดไข้ แก้ลม บำรุงหัวใจขับปัสสาวะ
	ฟ้าทะลายโจร	<i>Andrographis paniculata</i> (Burm.f.) Wall. ex Nees	ACANTHACEAE	ใบสดใช้เคี้ยวรับประทานหรือนำไปต้มน้ำดื่ม ดันนำไปตากแห้งและหั่นเป็นชิ้นพอประมาณใช้ต้มน้ำดื่มแก้ไอ ท้องบิต แก้ความดันสูง เจ็บคอ
	มะแตก	<i>Celastrus paniculatus</i> Willd.	CELASTRACEAE	รากตากแห้งต้มน้ำผสมข้าวเปลือกข้าวเจ้า 9 เม็ด ต้มแก้ปวดท้อง แก้บิด แก้ไข้ บำรุงน้ำนมจากเมล็ดทาแก้เห็บขา อัม-พฤษ และใช้จุดตะเกียงให้แสงสว่าง
	มะไฟ	<i>Baccaurea ramiflora</i> Lour.	EUPHORBIACEAE	ผลแก่กินเป็นผลไม้ รากต้มน้ำดื่มเป็นยาแก้พิษในร่างกาย แก้พิษตานซาง ดับพิษร้อนต่างๆ ใช้ฝนทาแก้พิษฝี พุพอง แก้ฝีตานซาง
	มะระขี้นก	<i>Momordica charantia</i> L.	CUCURBITACEAE	ยอดอ่อนและผลอ่อนลวกจิ้มน้ำพริก หรือผลฝานเป็นแผ่นตากแห้ง ชงน้ำดื่ม แก้ไข้ ร้อนใน แก้โรคเอดส์

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	แอปเปิ้ลเมือง	<i>Chrysophyllum cainito</i> L.	SAPOTACEAE	ผลสุกรับประทานเป็นผลไม้ มีรสหวาน
	ยอบ้าน	<i>Morinda citrifolia</i> L.	RUBIACEAE	ยอดอ่อนนำไปทำห่อหมก ผลและใบตากแห้งต้มน้ำดื่ม รับประทาน ช่วยปรับสมดุลฮอร์โมนวัยทอง ผลแก้ตอง น้ำผึ้ง ต้านมะเร็ง ขับลม แก้ท้องเสีย ท้องผูก
	ย่านาง	<i>Limacia triandra</i> Miers	MENISPERMACEAE	น้ำคั้นจากใบช่วยขับสารพิษในร่างกาย แก้พิษเบื่อเมา ป้องกันโรคเกาต์ แก้ท้องอืดเฟ้อ บำรุงธาตุ บำรุงหัวใจ
	ทองพันชั่ง	<i>Rhinacanthus nasutus</i> (L.) Kurz	ACANTHACEAE	รากต้มน้ำดื่มเป็นยาถอนพิษงู แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย และ ขับปัสสาวะ ใบต้มน้ำดื่มเป็นยาแก้ไอ แก้อาเจียนเป็นเลือด แก้โรคผิวหนัง แก้ผดผื่น
	บอระเพ็ด	<i>Tinospora crispa</i> Miers ex Hook. f. & Thoms.	MENISPERMACEAE	เถาหั่นเป็นแว่นรับประทานกับน้ำผึ้งช่วยแก้ไข้ แก้หวัด บำรุงกำลัง ใบตำพอกบาดแผล แก้อักเสบ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	บอระเพ็ดพุงช้าง	<i>Stephania suberosa</i> Forman	MENISPERMACEAE	หัวตากแห้ง บดเป็นผงผสมกับไพลและเกลือ แก้วปวดท้อง จากอาหารเป็นพิษ ช่วยขับเสมหะ และลดไข้ในเด็ก
	กล้วยฤาษี	<i>Diospyros glandulosa</i> Lace	EBENACEAE	ผลสุกรับประทานเป็นผลไม้ และใช้เป็นต้นตอสำหรับ เปลี่ยนเป็นยอดพลับ
	กล้วย	<i>Musa sapientum</i> L.	MUSACEAE	หัวปลีใช้ประกอบอาหาร หรือรับประทานสด ผลสุกรับประทานได้
	แคแดง	<i>Sesbania grandiflora</i> (L.) Desv.	PAPILIONACEAE	ดอก นำไปต้ม ลวก หรือนึ่งรับประทานเป็นเครื่องเคียง น้ำพริก เนื้อไม้ นำไปต้มน้ำดื่ม หรือนำไปฝนกับหินผญา ใส่ ในน้ำสะอาดใช้ดื่ม เปลือกต้นนำมาต้ม
	ชาไก่ดำ	<i>Justicia fragilis</i> Wall.	ACANTHACEAE	ใช้ใบตำให้ละเอียดผสมกับเหล้าพอกแก้ฝีหนองพิษ แผลงักัด ต้อย งูสวัด

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	คูน (ลมแล้ง)	<i>Cassia fistula</i> L.	LEGUMINOSAE	รากต้มน้ำดื่มเป็นยาฆ่าเชื้อ ฝักต้มน้ำดื่มเป็นยาระบาย
	กระเซา (ชะจาว)	<i>Holoptelea integrifolia</i> (ROXB.) Planch	ULMACEAE	ใช้เข้าตำรับยาบำรุงกำลัง เปลือก ทำยารักษาเรื้อนของสุนัข ก้นตัวไร และเป็นยาแก้ปวดตามข้อ
	มะพร้าว	<i>Cocos nucifera</i> L. var. <i>nucifera</i>	ARECACEAE	ผลแก่ คั้นน้ำกะทิใช้ประกอบอาหาร ผลอ่อนรับประทาน บำรุงร่างกาย ขับพยาธิตัวตืด รากต้มน้ำดื่ม ขับปัสสาวะ แก้ท้องเสีย
	จิ้งป่า	<i>Bombax anceps</i> Pierre var. <i>anceps</i>	BOMBACACEAE	รากต้มน้ำดื่มเป็นยาแก้โรคบิด แก้ท้องเสีย ขับปัสสาวะ ใช้เปลือกต้มน้ำดื่มเป็นยาแก้ร้อนใน รักษาแผลอักเสบ
	เงาะ	<i>Nephelium lappaceum</i> L.	SAPINDACEAE	เปลือกต้น แก้ท้องร่วง สมานแผล เปลือกผลใช้ เป็นยาขับพยาธิ ใบ เป็นยาพอก ผล แก้บิด แก้ท้องอืดเฟ้อ แก้ไข้ บำรุงกำลัง เมล็ดทำให้หลับ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ชะเอม	<i>Albizia myriophylla Benth.</i>	LEGUMINOSAE - MIMOSOIDEAE	ราก แก้ไอ ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ เนื้อไม้ บำรุงธาตุ แก้กระหายน้ำ แก้โรคในคอ
	ดีปลากั้ง	<i>Phologacanthus T. Anders.</i>	ACANTHACEAE	ราก ต้มดื่มแก้เบาหวาน
	ตะแบก	<i>Lagerstroemia floribunda Jack ex Blume</i>	LYTHRACEAE	ราก แก้ปวดกล้ามเนื้อเมื่อมีไข้ เปลือก แก้บิด บิดมูกเลือด แก้ท้องร่วง แก้ถูกยาพิษ เนื้อไม้ ขับโลหิตระดูสตรี แก้โลหิตจาง บำรุงโลหิต แก้ผอมแห้ง ขับระดูขาว
	เหงือกปลาหมอ	<i>Acanthus ebracteatus Vahl</i>	ACANTHACEAE	ใช้ทั้งต้นต้มน้ำดื่ม แก้ปวดท้อง ใบชอยต้มผสมกับน้ำผึ้งให้ไก่ชนกินเป็นยาบำรุงกำลัง
	ทองกวาว	<i>Butea monosperma (Lam.) Taub</i>	LEGUMINOSAE- PAPILIONOIDEAE	ดอกเป็นยาถอนพิษไข้ แก้กระหายน้ำ ขับปัสสาวะ ใบตำพอกฝี และสิว แก้ปวด ถอนพิษ แก้ท้องขึ้น ขับพยาธิ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	จำปี	<i>Michelia alba</i> DC.	MAGNOLIACEAE	ดอก ใช้เป็นยาบำรุงหัวใจ บำรุงประสาท บำรุงโลหิต กลีบดอกสดใช้ทาแก้ปวดศีรษะ ดอกและผล บำรุงธาตุ แก้คลื่นเหียน แก้ไข้ ขับปัสสาวะ เปลือกต้น แก้ไข้
	ทองกลาง	<i>Erythrina subumbrans</i> (Hassk.) Merr.	LEGUMINOSAE	ยอดอ่อน ใช้ใส่แกงหน่อหรือแกงขนุน เป็นยาบำรุงกำลัง
	นมวัว	<i>Uvaria rufo</i> Bl.	ANNONACEAE	แก่นและราก ต้มดื่มแก้ไข้ไข้ ไข้กลับ ราก แก้ผอมแห้งแรงน้อย สำหรับสตรี ที่อยู่ไฟไม่ได้หลังคลอดบุตรและช่วยบำรุงน้ำนม ผล ตำผสมกับน้ำทาแก้เม็ดผดผื่นคัน
	บุณนาศ	<i>Mesua ferrea</i> L.	CLUSIACEAE	ดอกใช้ปรุงเป็นยาหอม บำรุงเลือด รักษาอาการอ่อนเพลีย น้ำมันจากเมล็ดรักษาอาการปวด ตามข้อ ผลช่วยขับเหงื่อ รากใช้เป็นยาขับลมในลำไส้
	ฮ่อสะพายควาย	<i>Sphenodesme pentandra</i> Jack	VERBANACEAE	ลำต้นตากแห้งหั่นเป็นแว่น ผสมกับสมุนไพรอื่นๆ ต้มน้ำดื่ม เป็นยาบำรุงกำลัง แก้อาการปวดเมื่อย

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	พญาขอ	<i>Clinacanthus nutans</i> (Burm.f.) Lindau	ACANTHACEAE	ลำต้น ฝนแล้วใช้ทาแผลสดช่วยให้แผลหายเร็ว, รากและเปลือกต้น ต้มน้ำดื่มเป็นยาบำรุงกำลัง แก้พิษ, ใบ ตากแห้งแล้วตำผสมเมี่ยงปองปึงใช้เป็นยาแก้พิษงู
	พริกไทยดำ	<i>Piper nigrum</i> L.	PIPERACEAE	ทั้งต้น แก้จุกเสียด แน่นท้อง บำรุงธาตุ แก้อาการนอนไม่หลับ ขับลม ช่วยย่อยอาหาร ขับลมในลำไส้ ขับเสมหะ แก้ไข้หวัด แก้ท้องเสีย แก้ลมบ้าหมู แก้เลือดกำเดาไหล ฟอกเลือดประจำเดือน แก้ไอ
	พะยุง	<i>Dalbergia cochinchinensis</i> Pierra	PAPILIONACEAE	ราก ใช้รับประทานแก้พิษไข้เซื่องซึม เปลือก ต้มเอาน้ำแก้ปากเปื่อย ปากแตกกระแหว่ง ยางสด ใช้ทาแก้เท้าเปื่อย
	มะกรูด	<i>Citrus hystrix</i> DC.	RUTACEAE	เปลือกผล ช่วยขับลมในลำไส้ รากแก้ปวดท้องและช่วยขับพิษ
	มะนาว	<i>Citrus aurantiifolia</i> (Christm.) Swingle	RUTACEAE	แก้เลือดออกตามไรฟัน เหนืออกบวม แก้ไอและขับเสมหะ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	มะเกลือ	<i>Diospyros mollis</i> Griff.	EBENACEAE	ราก ฝนกับน้ำข้าวข้าว รับประทานแก้อาเจียน แก้ลม ผล เป็นสมุนไพรถ่ายพยาธิตัวตืดพยาธิไส้เดือน พยาธิตัว กลม พยาธิปากขอ พยาธิเข็มหมุด
	แมงลัก	<i>Ocimum basilicum</i> L.f. var. <i>citratum</i> Back	APIACEAE	เมล็ด ออกฤทธิ์เป็นยาระบาย โดยการเพิ่มปริมาตรของกาก อาหารกระตุ้นการบีบตัวของลำไส้ ใบใช้ขับลม
	มะดูก	<i>Siphonodon celastrineus</i> Griff.	CELASTRACEAE	ลำต้น ตากแห้งผสมกับ สมุนไพรอื่นๆ ต้มดื่มเป็นยา บำรุงกำลัง แก้อาการปวดเมื่อย ราก ต้มดื่มแก้การ ปวดกระดูก และข้อ
	ว่านหางจระเข้	<i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	ASPARAGACEAE	ทั้งต้น ดองสุราดื่มขับน้ำคาวปลา รากถ่ายโรคหนองใน ยาง ในใบเป็นยาระบาย น้ำวุ้นจากใบ รักษาแผลสดภายนอก น้ำร้อนลวก ไฟไหม้ แผลเป็นจางลง ดับพิษร้อน
	ว่านชักมดลูก	<i>Curcuma comosa</i> Roxb.	ZINGIBERACEAE	หัวใต้ดิน ต้มดื่มสำหรับผู้หญิงที่เพิ่งคลอดบุตร เพื่อช่วย ให้มดลูกเข้าอู่ แก้อาการปวดท้องน้อย และบำรุงเลือด

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	สารภี	<i>Mammea siamensis</i> Kosterm.	GUTTIFERAE	ดอก ใช้เข้ายาหอมบำรุงหัวใจ ผลสุก บำรุงหัวใจ ขยายหลอดโลหิต
	สาบเสือ	<i>Chromolaena odorata</i> (L.) R.M.King	COMPOSITAE	ขี้ใบสดใส่แผล ช่วยห้ามเลือด รากต้มกินแก้ปวด แก้ปวดขา
	หนาด	<i>Blumea balsamifera</i> (L.) DC.	COMPOSITAE	ใบ ขยี้แล้วใช้ยัดจมูกเวลาเลือดกำเดาไหลช่วยให้เลือดหยุดไหล
	หญ้าหนวดแมว	<i>Orthosiphon aristatus</i> (Blume) Miq. sp.	LAMIACEAE	ใบ ลำต้นแห้งชงเป็นชา ขับปัสสาวะ แก้กระษัย แก้ปวดเมื่อย ลำต้นและรากต้มดื่มแก้ร้อน
	หมากผู้หมากเมีย	<i>Dracaena angustifolia</i> (Medik.) Roxb.	ASPARAGACEAE	ใบ สับตากแห้งใช้เข้ายาหมุดารับโทษ บำรุงร่างกายและผิวพรรณ

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	หม่อน	<i>Morus macroura</i> Miq.	MORACEAE	ยางจากลำต้นใส่แผลสด แผลเปื่อย แผลเรื้อรัง แผลมีหนอง
	หางนกยูง	<i>Caesalpinia pulcherrima</i> (L.) Sw.	LEGUMINOSAE- CAESALPINIOIDEAE	ราก ประุงเป็นยารับประทานขับประจำเดือน
	หมีเหม็น (ไม้หมี)	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C.B. Rob.	LAURACEAE	ราก แก้ปวดกล้ามเนื้อ เป็นยาบำรุง เปลือกต้น แก้บิด แก้ปวดมดลูก แก้ก้น ไบและเมลิ็ด ตำพอกฝี แก้ปวด น้ำมัน จากผล หนุนวดแก้ปวด
	โหระพา	<i>Ocimum basilicum</i> L.	LAMIACEAE	ขับลม ทำให้เจริญอาหาร แก้ปวดหัว หวัด จุกเสียด แน่น ท้อง ท้องเสีย ประจำเดือนผิดปกติ ผดผื่นคัน มีน้ำเหลือง
	พริ้วพันลำ	<i>Dracaena angustifolia</i> Roxb.	ASPARAGACEAE	ดอก นำไปนึ่งหรือลวกกินกับน้ำพริก หรือนำไปแกง

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	หญ้าหวาน	<i>Stevia rebaudiana (Bertoni) Bertoni</i>	COMPOSITAE	ใบ มีสารหวาน ซึ่งหวานกว่าน้ำตาลทราย 250-300 เท่า แต่ไม่ให้พลังงาน ทำให้ไม่อ้วน เหมาะสำหรับ ผู้ป่วย เบาหวานและไขมันในเลือดสูง
	สุคนธรส	<i>Passiflora quadrangularis L.</i>	PASSIFLORACEAE	ผลสุก รับประทานเนื้อผล ผลอ่อน นำไปประกอบอาหาร
	ข่า	<i>Alpinia galanga (L.) Willd.</i>	ZINGIBERACEAE	เหง้าช่วยขับลม แก้อักเสบ และทารักษากลากเกลื้อน
	พริกชี้ฟ้า	<i>Capsicum annuum L.</i>	SOLANACEAE	ผล ช่วยเจริญอาหาร แก้อาเจียน บิด ขับเหงื่อ ขับลม เป็นเครื่องเทศ เครื่องแต่งสี กลิ่น รส
	กะเพรา	<i>Ocimum tenuiflorum L.</i>	LAMIACEAE	ใบและยอดอ่อน นำไปประกอบอาหาร เป็นยาแก้โรคท้องขึ้น ท้องอืดท้องเฟ้อ ขับลม ขับเสมหะ บำรุงธาตุ เพิ่มน้ำนม ในสตรีหลังคลอด ขับน้ำนม รักษาโรคผิวหนัง

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	ขมิ้น	<i>Curcuma longa</i> L.	ZINGIBERACEAE	เหง้าเป็นส่วนประกอบอาหารประเภทต่างๆ หรือใช้เป็นเครื่องเทศ
	แตงกะเหรี่ยง	<i>Sechium edule</i> (Jacq.) Sw.	CUCURBITACEAE	ยอดอ่อนและผลอ่อน ใช้ประกอบอาหาร หรือลวกกินกับน้ำพริก
	วาสนา	<i>Dracaena fragrans</i> (L.) Ker Gawl	ASPARAGACEAE	ใบ แก้วปุดท้อง ราก บรรเทาอาการปวดในการคลอดบุตร
	ละมุด	<i>Manilkara achras</i> Fosberg	SAPOTACEAE	ผลสุก รับประทานเป็นผลไม้ เปลือกของต้น ต้มดื่มแก้บิด ยาง ใช้เป็นยาถ่ายพยาธิอย่างแรง เมล็ด เป็นยาบำรุง
	มะม่วง	<i>Mangifera indica</i> L.	ANACARDIACEAE	ผลสดแก่ แก้วคลื่นใส่อาเจียน ใบสด ต้มน้ำดื่ม แก้ก้ำไส้ อักเสบเรื้อรัง ท้องอืดแน่น เอน้ำต้มล้างบาดแผลภายนอกได้ เปลือกต้น ต้มเอาน้ำดื่ม แก้ไข้ตัวร้อน

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	เกาลัดเมือง	<i>Sterculia monosperma</i> Vent.	MALVACEAE	เมล็ด นำไปต้มรับประทาน
	ลิ้นจี่	<i>Litchi chinensis</i> Sonn.	SAPINDACEAE	ผล รับประทานได้ เนื้อไม้ ใช้สร้างบ้าน
	กระท้อน	<i>Sandoricum koetjape</i> (Burm. f.) Merr.	MELIACEAE	ผลสุก รับประทานได้ ราก เป็นส่วนประกอบในยาสมุนไพรรักษาโรคกรดไหลย้อน
	การบูร	<i>Cinnamomum zeylanicum</i> Linn.	LAURACEAE	น้ำมันหอมระเหยจากใบและกิ่งก้านช่วยแก้หวัด
 	ฝาง	<i>Caesalpinia sappan</i> L.	LEGUMINOSAE- CAESALPINIOIDEAE	แก่นต้มน้ำดื่มบำรุงกำลัง บำรุงหัวใจ ขับปัสสาวะ และบำรุงเลือด

รูป	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	การใช้ประโยชน์
	มะกอกเกลี้น	<i>Canarium subulatum</i> Guillaumin	BURSERACEAE	ผล รับประทานแก้ไอ ขับเสมหะ ทั้งต้นต้มน้ำอาบ บำรุงร่างกายให้มีกำลัง
	อะโวคาโด	<i>Persea americana</i> Mill.	LAURACEAE	ผลสุกรับประทานได้ อุดมไปด้วยแร่ธาตุ และสารอาหารที่จำเป็นสำหรับร่างกาย
	บัวหิมะ	<i>Smallanthus sonchifolius</i>	ASTERACEAE	ส่วนหัวรับประทาน ช่วยลดน้ำตาล ไขมัน และคอเลสเตอรอล ในเลือด ช่วยป้องกันและรักษาโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวาน
	แก้วมังกร	<i>Hylocercus undatus</i>	CACTACEAE	ผลรับประทาน ช่วยลดคอเลสเตอรอล ป้องกันการอุดตันของหลอดเลือดหัวใจ มะเร็งลำไส้ใหญ่ ลดความดัน ควบคุมน้ำหนัก แก้อาการท้องผูก